Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Α΄ ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 9 Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΙΟΥΛΙΟΣ 1905

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ ΜΑΣ — ΤΥΠΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΣ ΧΩΡΙΚΗΣ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

31 Ἰουλίου.

Πρέπει νὰ χαιρετίσωμεν μετ' ἐξαιρετικῆς εὐφροσύνης, ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ὁ Ἑλληνισμός, τὸ τέλος τῆς Α' συνόδου τῆς ΙΖ' βουλευτικῆς περιόδου. Ἡ Βουλὴ ἔκλεισε. Ἐργατικωτέρα Βουλὴ δὲν εἶδε τὸ φῶς. Ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμος. Εἰργάσθησαν καὶ ἄλλαι Βουλαί, ἀλλὰ δὲν ἔδωκαν τίποτε εἰς τὸν Τόπον, ἢ καὶ ἂν ἔδωκαν κάτι, τὸ ἔδωκαν μὲ κόπους, μὲ κωλυσιεργίας, μὲ θυσίας, μὲ ἀνταλλάγματα, ἔστιν ὅτε ἀντικείμενα εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν κυβερνήσεων ἢ τῶν ἀντιπολιτεύσεων.

Ἡ ἐκπνεύσασα σύνοδος εἰς τὸ ἐνεργητικόν της ἔχει κάτι τὸ ἐξόχως ὠφέλιμον. Πάντες διέβλεπον ἐπικείμενον τὸν οἰκονομικὸν ὄλεθρον, πρὸς τὸν ὁποῖον ἠνηλατεῖτο γοργῶς τὸ Ἔθνος ὑπὸ τῆς παλιμβούλου, τῆς συμουλκουμένης, τῆς ἀντιδρώσης εἰς ἑαυτήν, τῆς μηδέποτε σοβαρῶς σκεφθείσης προκατόχου κυβερνήσεως. Ἡ ἐκπνεύσασα Βουλὴ τὸν ἀπεσόβησε.

*

Θὰ εὑρισκόμεθα πρὸ ἐλλείμματος, ὡς προϋπελογίζετο, κατὰ τὸ τέλος τοῦ τρέχοντος ἔτους. Ἐλλείμματος τὸ ὁποῖον θὰ ἀνήρχετο εἰς ἓξ περίπου ἑκατομμύρια. Καὶ δὲν θὰ ἦτο ἀπίθανον νὰ ἐγίνετο δευτέρα ἀπόπειρα προσφυγῆς εἰς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ δανείου τῆς πολεμικῆς ἀποζημιώσεως, ἐφ' οὗ δὲν ἔχομεν κανὲν πλέον δικαίωμα.

Ἀλλ' αἴφνης, ἀνακαλύπτονται—ἡ λέξις κατὰ κυριολεξίαν—πεντέμισυ ἑκατομμύρια ἀποταμιευμένα παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους. Ἀλλ' ἔχομεν εἰσέτι καὶ τρία ἄλλα ἑκατομμύρια, βέβαια ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τοῦ εἰς εἶδος παρακρατήματος τῆς σταφίδος καὶ τρία ἀκόμη προϋπολογιζόμενα ἑκατομμύρια ἐκ τῆς ἐσχάτως ψηφισθείσης μεταβολῆς τοῦ τελωνιακοῦ δασμολογίου. Γίνονται ἑνδεκα ἑκατομμύρια καὶ ἥμισυ, ἐξ ὧν θὰ καλυφθῇ τὸ ἔλλειμμα τῶν ἓξ ἑκατομμυρίων, θὰ μείνῃ δὲ καὶ πραγματικόν, βέβαιον, ἀσφαλὲς περίσσευμα ἐκ πέντε ὡς ἥγιστα ἑκατομμυρίων. Αὐτὰ ὀφείλονται εἰς μίαν σύντονον, σοβαρὰν, πατριωτικὴν Βουλήν.

*

Ἀλλὰ τί ἐζήτουν αὐτὰ τὰ πέντε καὶ ἥμισυ ἑκατομμύρια μέσα εἰς τὰ θησαυροφυλάκια τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης;

Θαυμάσατε ἐνημερότητα ὑπηρεσίας ἐπὶ τῆς προκατόχου κυβερνήσεως. Διὰ τῆς συμβάσεως τοῦ Δαρισσαϊκοῦ προβλέπεται καὶ ἡ συμπλήρωσις τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου. Οἱ Δελφοὶ μὲ τὰς ἀρχαιότητάς των προκαλοῦν μεγάλην συρροὴν ἐπισκεπτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀναγκάζονται νὰ μεταβαίνουν διὰ θαλάσσης, μὲ ἀμάξας, μὲ ὑποζύγια. Ἂν ὑπῆρχε σιδηροδρομικὴ γραμμὴ ἡ συροὴ θὰ ἦτο πολὺ μείζων. Ἐπίσης ἄλλη διακλάδωσις ἐνδείκνυται εἰς τὴν Θεσσαλίαν. Ἡ σύμβασις λοιπὸν ἐπρονόησε περὶ τούτων καὶ ἡ κυβέρνησις Θεοτόκη, ***ἡ σπάταλος κυβέρνησις, μὲ τὰ πλεονάζοντα προυτοδικεῖα της καὶ τοὺς περιττοὺς νόμους της,*** κατώρθωσε νὰ ἀποταμιεύσῃ πέντε καὶ ἥμισυ ἑκατομμύρια παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ, ἵνα εἰς πρώτην εὐκαιρίαν πραγματοποιήσῃ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου.

Ἀνακαλύπτεται δὲ τώρα ὁ θησαυρὸς αὐτός.

*

Πῶς ὅμως ἐπεῖσσευσαν τὰ ἑκατομμύρια αὐτά; Διότι εὑρέθησαν. Εἶναι πραγματικά. Δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ συνήθη εἰκονικὰ περισσεύματα τῶν ἑλληνικῶν προϋπολογισμῶν. Αὐτὸ εἶναι μυστήριον, τὸ ὁποῖον μόνον ὁ κ. Σιμόπουλος γνωρίζει, ὅπως γνωρίζει μόνος αὐτὸς νὰ εἰσπράττῃ φόρους. Εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ὁ κ. Σιμόπουλος ἀναδεικνύεται πρώτης τάξεως εἰσπράκτωρ. Ἐνθυμούμεθα ὅταν ὁ μακαρίτης Δηληγιάννης μετὰ τὴν πτῶσιν τοῦ ὑπ' αὐτὸν Ὑπουργείου κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς Μπαρμπάσαινας ἔλεγε πρὸς τοὺς δημοσιογράφους:

—Δὲν γνωρίζω πῶς ὁ κ. Θεοτόκης θὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα. Ἡμεῖς καταλείποντες τὴν ἀρχὴν ἀφίνομεν τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον κενὸν ἐντελῶς. Ζήτημα εἶναι ἂν ἐντὸς τοῦ θησαυροφυλακίου τοῦ Κράτους ὑπάρχουν σήμερον πεντήκοντα χιλιάδες δραχμῶν. Θὰ μὲ πιστεύσητε;

Καὶ διεδέχετο τὴν κυβέρνησιν Θεοτόκη μετὰ δέκα ἡμέρας ὁ κ. Ράλλης καὶ ἐσκέπτετο νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ γνωστὸν ὑπόλειμμα τοῦ δανείου τῶν Δυνάμεων καὶ ἤρχετο τὸν Νοέμβριον ὁ κ. Θεοτόκης καὶ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον, πλῆρες, ἀνταπεκρίνετο εἰς πάσας τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ Κράτους καί.... ἀπεταμιεύοντο πέντε καὶ ἥμισυ ἑκατομμύρια παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ.

Τὸ περιεργότερον δὲ ὅλων: Δὲν στενάζουν ὑπὸ τὸ πέλμα ἀπηνοῦς εἰσπράξεως αἱ τάξεις τῶν φορολογουμένων. Ἡ εἴσπραξις ἐνεργεῖται ἀνέτως. Καὶ εἰς παραμονὰς ἑορτῶν μεγάλων ἐπὶ τῆς ὑπουργείας Θεοτόκη βλέπομεν εἰς τὰς ἐφημερίδας: Ἕνεκα τῶν ἐπερχομένων ἑορτῶν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δι' ἐγκυκλίου του πρὸς τὰς οἰκονομικὰς τοῦ Κράτους ἀρχὰς παραγγέλλει ὅπως ἀναταλῶσιν αἱ εἰσπράξεις τῶν φόρων καὶ ἡ καταδίωξις τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου.

*

Ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἐξέπνευσε. Ἀβρότερος θάνατος δὲν ἐσημειώθη εἰς τὰ χρονικὰ τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς. Ἡ ἀντιπολίτευσις ἐπρότεινε νὰ συγχαρῇ ἡ Βουλὴ τὸν Πρόεδρον αὐτῆς διὰ τὴν τάξιν, τὴν ἀμεροληψίαν, τὴν ἀβροτητα μεθ' ἧς διηυθύνοντο αἱ συνεδριάσεις καὶ ἡ Βουλὴ ἐξέφρασε σύσσωμος τὰ συγχαρητήριά της πρὸς τὸν κ. Ῥώμαν, τὸν αὐστηρόν, τὸν ἀμερόληπτον, τὸν ἄβρον τὸ ἦθος Πρόεδρον της. Καὶ ἡ κυβέρνησις εὐχαριστεῖ τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἀντιπολιτεύσεως κ. Θεοτόκην, διὰ τὴν συνδρομὴν ἣν παρέσχεν ἑαυτῇ περὶ τὴν διεκπεραίωσιν τοῦ ἔργου της, ἐνασκήσας τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλέγχου τῶν κυβερνητικῶν πράξεων ἐντὸς τῶν λογικῶν ὁρίων, τῶν ὁρίων τῆς εὐγενοῦς κομματικῆς διαπάλης. Ἦτο πρώτης τάξεως μάθημα αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ὁ κ. Θεοτόκης εἰς τὴν Βουλήν, αὐτὴν τὴν πρὸ ἓξ μηνῶν ἀργοῦσαν Βουλήν, τὴν ἀδρανοῦσαν. Δὲν νομίζετε ὅτι αὐτὰ ἔγιναν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Βουλήν;

*

Εἷς ἐκ τῶν κορυφαίων πολιτευομένων εἶχεν ἐκφρασθεῖ κάποτε περὶ τοῦ κ. Θεοτόκη οὕτω:

—Ὁ κ. Θεοτόκης, δυνατὸν νὰ γνωρίζῃ νὰ συγκρατῆται ἐν τῇ ἀρχῇ, δὲν γνωρίζει ὅμως νὰ ἀντιπολιτεύεται.

Ἀλλὰ τὰ πράγματα ἀποδεικνύουν τὸ ἐναντίον. Τὰ πράγματα ὁμιλοῦν ἄλλως. Ὁ κ. Θεοτόκης δὲν γνωρίζει νὰ ἀντιπολιτεύεται δι' ἰδιοτέλειαν· γνωρίζει νὰ ἀντιπολιτεύεται ἐξυπηρετῶν τὰ συμφέροντα τοῦ Ἔθνους.

Κατά τινα τῶν τελευταίων κυβερνητικῶν μεταβολῶν ὁ κ. Θεοτόκης πίπτων ἔλεγε μετὰ πικρίας εἰς κύκλον φίλων του.

—Ὁ ἀγὼν εἶναι ἄνισος.

Καὶ ὅταν ἐσχάτως ἡ ὑπ' αὐτὸν κυβέρνησις ἔπεσε κοινοβουλευτικῶς, ἤκουσε γελῶν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψήφου ἐμπιστοσύνης καὶ ἡ φάλαγξ του ἀπεχώρησε τοῦ Βουλευτηρίου, χωρὶς νὰ σκυθρωπάσῃ, χωρὶς νὰ ἀποδοκιμάσῃ, χωρὶς νὰ ὑβρίσῃ.

Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ μεταβάλλει τὸ δραματολόγιόν της, παρακολουθοῦσα τὴν ἐξέλιξιν τοῦ θεάτρου. Ὅπως τὰς «Δύο ὀρφανάς», τοὺς «Στραγγαλιστὰς τῶν Ἰνδιῶν» τὸν «Μιχαὴλ Στρογκόφ» καὶ τὰ ἄλλα τραγικὰ καὶ σπαραξικάρδια ἔργα ἀντικατέστησεν ἀναλόγως τοῦ ἐξευγενισμοῦ, τῆς μορφώσεως, τοῦ πολιτισμοῦ, τὸ ***σαλόνι,*** τὸ οἰκογενειακὸν δράμα, τὸ εἰλημμένον ἀπὸ τὴν σημερινήν, τὴν καθημερινὴν ζωήν, μὲ διδακτικὴν ὑφήν, καὶ δικακτικὸν τέλος, οὕτω καὶ τὰς ἀλησμονήτους ἐκείνας καὶ πλήρεις βιαιότητος συνεδριάσεις ἀντικατέστησαν συνεδριάσεις ἤρεμοι, τακτικαὶ καὶ — ὅπερ σπουδαιότερον — μὲ θετικὰ καὶ ἐθνωφελῆ ἀποτελέσματα.

Καὶ ἔπαιξε τὸν ῥόλον του ὁ κ. Ράλλης ὡς κυβέρνησις καὶ ὁ κ. Θεοτόκης ὡς ἀντιπολίτευσις ἐξόχως καλά. Οἱ θεαταὶ εἶναι περίεργοι νὰ ἴδουν τώρα καὶ ἐναλλασσομένους τοὺς ῥόλους· τὸν κ. Θεοτόκην, κυβέρνησιν καὶ τὸν κ. Ράλλην — ἰδίᾳ — ἀντιπολίτευσιν.

*

Τὸ τέλος τῆς Βουλῆς ἐπηκολούθησεν ὡς συνήθως βροχὴ ὑπαλληλικῶν μεταβολῶν, ἡ ὁποία ὅμως τὴν φορὰν ταύτην συνωδεύετο καὶ ὑπό..... χαλάζης παρασήμων.

Καὶ αὐταὶ ὅμως αἱ μεταβολαὶ δὲν πρέπει νὰ παρέλθουν ἀπαρατήρητοι. Ἡ κυβέρνησις ἐσημείωσε μίαν ἐπιτυχίαν εἰς τὸ ἐνεργητικόν της. Δὲν εἶναι αἴφνης ἐπιτυχία ὁ διορισμὸς τοῦ κ. Ἀγγέλου Βλάχου εἰς τὴν θέσιν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων; Αὐτὸς καὶ μόνος ὁ διορισμὸς τοῦ κ. Βλάχου ἐξουδετερώνει πᾶσαν ἄλλην —ἂν ἔγινε τοιαύτη — ἀστοχον μεταβολήν.

Μόνον ἡ ἐντὸς τῆς Βουλῆς παρασημοχάλαζα ἐξένισεν ὀλίγον. Δὲν ὑπῆρχον ἄλλα παράσημα διὰ νὰ ***βρέξῃ καὶ ἐπὶ δικαίους;*** Μία βροχὴ παρασήμων ἐκτὸς τῆς Βουλῆς καὶ πρὸ πάντων ἐπὶ τὴν ἔξω Ἑλλάδα, ἐκεῖ ὅπου ἔχουν μεγαλητέραν ἀξίαν οἱ σταυροί, ἐκεῖ ὅπου συντελεῖται ἐθνικὴ ἐργασία, ὅπως αἴφνης μεταξὺ τῶν ὁμογενῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Αἰγύπτου, μεταξὺ τοῦ Προξενικοῦ Κλάδου. Ἀλλὰ ἐκλεκτικῶς καὶ κατὰ πραγματικὴν ἀξίαν καὶ κατὰ τὰς ἐνδείξεις τῆς ὑπηρεσίας, ὄχι τοῦ βουλευτοῦ, ὄχι τῶν συγγενῶν καὶ φίλων.

*

Ὁ ἔντιμος Τύπος καὶ ὁ ἄτιμος. Ἔντιμος Τύπος εἶναι μόνον αἱ καθημεριναὶ ἐφημερίδες, κατὰ τὸν κ. Ράλλην. Διότι αὐτοῦ τοῦ χάρτου ἠλάττωσε τὸν τελωνιακὸν δασμόν. Δὲν ἀντιλέγει κανείς. Αἱ ἐφημερίδες εἶναι ἔντιμος Τύπος. Ἀλλὰ ποῖος εἶναι ὁ ἄτιμος; Ἐκεῖνος τοῦ χάρτου τοῦ ὁποίου δὲν ἠλάττωσε τὸν δασμόν. Αὐτὸς ὁ Τύπος εἶναι τὰ περιοδικά. Ὁ περιοδικὸς Τύπος εἶναι ἐν διογμῷ. Ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων» ἡ γενεὰς γενεῶν διαπαιδαγωγήσασα καὶ μορφώσασα, ἡ «Πινακοθήκη» τὸ καλλιτεχνικὸν περιοδικόν μας, τὰ «Παναθήναια» τὸ φιλολογικὸν περιοδικόν μας, ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἀποτελοῦν τὸν "Ατιμον Τύπον.

Κανεὶς ἐκ τῶν τοῦ ἀτίμου τούτου Τύπου δὲν μνησικακεῖ κατὰ τοῦ κ. Ράλλη, διότι κανὲν ἐκ τῶν περιοδικῶν τούτων, ὅταν τὸ πρῶτον ἐξεδίδετο, δὲν θὰ ἤλπισε τίποτε ἀπὸ τὴν κυβερνητικὴν πρωτοβουλίαν. Οὔτε θὰ ἐπερίμενε νὰ ἔλθῃ κυβέρνησις Ράλλη διὰ νὰ τοῦ ἐλαττώσῃ τὸν δασμὸν τοῦ χάρτου του.

Ο ΦΑΚΟΣ

Ἡ μεγάλη ψυχὴ δὲν γνωρίζει μικρὰ πάθη.

*

Ἡ ζωὴ εἶναι ὁ δρόμος τοῦ θανάτου.

*

Δὲν ὑπάρχει φίλος χωρὶς ἐλάττωμα.

*

Ἡ φιλαργυρία εἶναι πάθος αὐξάνον μὲ τὴν ἡλικίαν.

Ο ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΣ ΦΟΡΤΩΣΕΩΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΟΝ ΠΛΟΥΤΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΙ ΒΛΕΠΕΙ ΚΑΝΕΙΣ
ΚΑΙ ΤΙ ΜΑΝΘΑΝΕΙ ΤΑΞΕΙΔΕΥΩΝ

. . . . . .

Ἐπὶ τέλους τὰ βλέφαρά μου ἤνοιξαν αὐτομάτως. Παρῆλθον δύω τρία δευτερόλεπτα. Ὅπως ἤμην ὕπτιος διέκρινα ἐπάνω, ὑψηλά, ἕνα θόλον κυανότεφρον, ἀπέραντον, ἀχανῆ, ἀτέρμονα. Μία μαρμαρυγὴ ἐχύνετο πρὸς τὰ κάτω. Ἦτο κατάστικτος ὁ σκοτεινὸς θόλος ἀπὸ ἄστρα τρεμοσβύνοντα, ὠχρόλευκα, Ἑστράρην δεξιὰ καὶ ἐζήτησα τοίχους, γωνίας, ἐπίπλα . . . Ὁ θόλος ἐξετείνετο ἀπέραντος, ἀχανής, ἀτέρμων. Μερικὰ πεῦκα ὠρθοῦντο παρέκει, μεγάλα, ναρκωμένα μετὰ τὸν νυκτερινὸν ὀργασμόν, μὲ τοὺς κλάδους κλίνοντας πρὸς τὰ κάτω νυσταλέους.

Γύρω σιγή· σιγὴ βαθυτάτη. Μία αὔρα παγερὰ κάπως, μὲ ἠνάγκασε ἀσυνειδήτως νὰ ζητήσω νὰ καλύψω τοὺς ὤμους μου. Καὶ σιγὰ σιγὰ ἀντελήφθην ὅτι δὲν εὑρισκόμην εἰς τὸ δωμάτιόν μου.

Συνεκέντρωσα τότε τὴν μνήμην μου καὶ ἐνεθυμήθην ὅτι τὴν προτεραίαν μετὰ πολλὰς ὥρας ἔρριπτος ἐπάνω εἰς ἕνα ἀχαμνόντα εἶχον φθάσει εἰς τὸ χωρίον Κόκκινο. Προηρχόμην ἀπὸ τὸ Χάνι-Κρεμπᾶ. Ἐκεῖ εἶχα σταθμεύσει ἐπί τινας ὥρας καὶ ἐπεσκέφθην τὰς ἐγκαταστάσεις καὶ τὰ γραφεῖα τῆς ἑταιρίας τῆς Κωπαΐδος. Ἐπρόκειτο ἀπ' ἐκεῖ νὰ κατευθυνθῶ εἰς ἓν σημεῖον σιδηροδρομικῆς προσεγγίσεως. Ἔνθεν αἱ Θῆβαι, ἐκεῖθεν τὰ Βάγια· τὰ περίφημα Βάγια ὅπου ἔγινε πρό τινος ἡ σύγκρουσις τῶν τραίνων τῆς κατασκευῆς. Ὁ δρόμος ὅμως μὲ εἶχεν ἐξαντλήσει. Ἔπειτα ἡ ζέστη. Ζέστη ἀσφυκτικὴ μέσα εἰς τὴν αὐχμηρὰν λεκάνην, ἡ ὁποία πρὸ τινων ἀκόμη ἐτῶν ἦτο λίμνη· ἡ Κωπαΐς. Καὶ τέλος ἡ κόπωσις τῶν μελῶν ἔπειτα ἀπὸ τὴν γνωστὴν ἐκείνην ***ἱπποδρομίαν,*** μὲ τὰ ξύλινα ἐκεῖνα ***σαμάρια.***

Ἐπροτίμησα τὴν διὰ Λαρύμνης ἐπάνοδον. Θὰ ὑπέφερα ἀκόμη ὀλίγον. Ναί. Ἀλλὰ θὰ ἀνεπαυόμην κάπου. Ἔπειτα ἡ θάλασσα θὰ μὲ ἐζωογόνει. Θὰ ἔβλεπα δὲ καὶ κάτι τι.

—Νὰ πάμ' ἀπὸ 'κεῖ, ἀφεντικό, μοῦ ἔλεγεν ὁ ἀγωγιάτης μου, ἀξίζει τὸν κόπο.

Ἠθέλησα νὰ σηκωθῶ ὄρθιος. Ἀλλὰ τὰ ἄκρα μου δὲν μὲ ὑπήκουσαν. Ἀπὸ τὴν ὀσφὺν καὶ κάτω ἤμην σχεδὸν παράλυτος. Ἀπὸ τὰ ἰσχία πρὸς τὰ κάτω δὲν ἠσθανόμην τίποτε. Ἐκείνη ἡ τεραστία κοιλία τοῦ ἀχαμνόοντός μου, ἡ ὑδροπικὴ μοῦ εἶχε ἐξαρμόσει κυριολεκτικῶς τὰς ἀρθρώσεις. Οὔτε νεῦρα οὔτε μῦς μὲ ὑπήκουον.

Τώρα ἐκεῖ εἰς μίαν ἄκραν ὁ σκοτεινὸς θόλος εἶχεν ἀρχίσει νὰ ροδίζῃ. Ἔπειτα μία ὠχρά, ἀσθενῶς ἰώδης ἀνταύγεια ἐχύθη καί.... εὐθέως οἱ ἀλέκτορες τοῦ χωρίου ἐφώνησαν. Παρέκει, πέντε δέκα μέτρα ἐκοιμᾶτο ὁ ἀγωγιάτης, ἀναίσθητος καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν κόπωσιν καὶ ἀπωτέρω μία σκιά, ἕνα σῶμα σκελετῶδες, κορμός, τέσσαρες πόδες καὶ μία κεφαλὴ διεγράφοντο εἰς τὸ συγκεχυμένον ἐκεῖνο φῶς καὶ σκότος τοῦ λυκαυγοῦς, ὁ ἀχαμνόων, μὲ τὴν κεφαλὴν σκυμμένην, βυθισμένος εἰς μίαν ἔκστασιν πρὸ τῆς ἀφυπνιζομένης Φύσεως.

Κάπου παρέκει ἀνεπαύετο τὸ δολοφονικώτατον *σαμάρι,* καὶ ἡ βαλίτζα μου. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐξύπνησε καὶ ὁ ἀγωγιάτης καὶ ἤρχισε νὰ διευθετῇ τὴν ***ἱπποσκευήν.*** Ἔπειτα μὲ ἐβοήθησε νὰ ἐγερθῶ καὶ — τῇ βοηθείᾳ του πάντοτε — εὑρέθην μὲ τὰ κατεαγότα σκέλη μου ἐπὶ τοῦ ἵππου.

Ἀπ' ἐδῶ ἀρχίζει πορεία. Ὁ ἥλιος δὲν ἔχει προβάλλει ἀκόμη καὶ ἡ πρωϊνὴ δρόσος μᾶς θωπεύει. Ἀφίνομεν τὸ χωρίον ὄπισθεν, καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν Κωπαΐδα. Γύρω μας ἐκτείνεται ἀτέρμων ἡ ξηρανθεῖσα λεκάνη, ἀποψιλωμένη. Διασχίζομεν μίαν γωνίαν της. Πέραν, ἐκεῖ μακρὰν τοῦ κέντρου τῆς λεκάνης ἀναθρώσκουν ὑδρατμοί, ἕνα νεφέλωμα, σὰν ὁμίχλη. Παρέκει μία ὁριοειδὴς γραμμή, στίλβουσα ὅπως τὰ γλοιώδη ἴχνη τοῦ κοχλίου, ὁ Μέλας ποταμός, ἑλισσόμενος ἀπαύστως.

Τώρα ἡ ἀνατολὴ εἶναι μαγευτική. Μία φαντασμαγορικὴ ἐναλλαγὴ χρωμάτων. Μετὰ τὸ ὠχρὸν τὸ ρόδινον, τὸ ἰῶδες, τὸ ὑποπράσινον, τὸ ἐρυθρόν, τὸ πυρόχρουν. Καὶ τότε ἡ πυρονεφέλη ἐκείνη, ἡ ὁποία νομίζει κανεὶς ὅτι θὰ ἁπλωθῇ, θὰ χυθῇ εἰς τὸν οὐράνιον θόλον, πυροπολοῦσα τὸ διάστημα, σβύνει καὶ προβάλλει φλογοβόλων, τεράστιος, σὰν δίσκος παμμέγιστος, ὁ Ἥλιος, πυρέρυθρος καὶ μία δέσμη ἀκτίνων χύνονται ἐπάνω εἰς τὴν ξηρὰν λίμνην.

Τρία τέταρτα τῆς ὥρας ἔχουν παρέλθει. Ὁ ἥλιος καίει τώρα· καίει τὸ ἔδαφος ἀπὸ κάτω. Μία διαρκὴς ἀκτινοβολία. Ἀτμοσφαῖρα ἀσφυκτική, βαρεῖα. Αὐχμὸς καὶ ξηρασία παντοῦ. Ὅλα ἐκεῖνα τὰ χόρτα τὰ αὐτορυνῆ, τὰ ὁποῖα τὴν νύκτα εἶχον δροσισθῇ λιποψυχοῦν μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ πέλαγος τοῦ πυρός.

— Θέλουμε πολὺ ἀκόμη; ἐρωτῶ τὸν ἀγωγιάτην.

— Φτάσαμε· μοῦ λέγει. Νὰ 'κεῖ κάτω ποῦναι ἐκεῖνο τὸ σπητάκι εἶναι ὁ σταθμὸς ποῦ φορτώνουνε τὸ μεταλλεῖο. Ἐκεῖνο τὸ σπητάκι εἶναι τὸ ζυγιστήριο· ἀπὸ 'κεῖ ἀρχίζει ἡ γραμμὴ καὶ πάει ἴιισα μὲ τὴ Λάρυμνα.

— Ποιὰ γραμμή ;

— Ὁ σιδηρόδρομος. Ἔχουνε κάνει δική τους γραμμὴ γιὰ νὰ κουβαλᾶνε τὸ μεταλλεῖο. Ἐκεῖ θὰ πᾶμε. Ἂν ἔχῃς τύχη νἆναι ἐκεῖ ὁ κύριοche διευθυντὴche καλά.

*

Ἕνα τραῖνο, συρμὸς ἀτελείωτος, ἀπὸ δώδεκα μεγάλα βαγόνια φορτηγὰ περιμένει πλησίον τοῦ λευκοῦ οἰκίσκου. Τὸ ἐνσταντανέ μου εἰς ἐνέργειαν. Ἡ γραμμὴ προχωρεῖ ἀτέρμων στίλβουσα ὑπὸ τὸν ἥλιον καὶ χάνεται εἰς μίαν παρυφὴν ὑψώματος τοῦ ἐδάφους. Ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ ζυγιστήριον διακρίνω δύω κυρίους μὲ λευκὰ κάσκ συνομιλοῦντας.

— Νὰ ὁ κύριοche διευθυντὴche· μοῦ λέγει ὁ ἀγωγιάτης.

Φανταστῆτε τὴν ἔκπληξίν μου ὅταν ἐπλησιάσαμεν ἀκόμη ὀλίγον. Ὁ κύριος διευθυντὴς ἦτο μία γνωστοτάτη φυσιογνωμία, ἐξέχουσα μέσα εἰς τὴν ἐκλεκτὴν τάξιν τῶν Ἀθηνῶν, τὴν ὁποίαν συναντᾷ τις εἰς τὸ Φάληρον, εἰς τὸ Βασιλικόν, εἰς ὅλας τὰς χοροεσπερίδας, εἰς τὰ ἐδώλια τῶν βουλευτῶν, μὲ ἐνδυμασίαν περιπάτου, μὲ σμόκιν, μὲ φράκον, μεταμορφουμένην ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν· ὁ κ. Ἀντ. Μάτσας, ὁ νεώτερος.

Ἀλλὰ καὶ ἐκείνου ἡ ἔκπληξις δὲν ἦτο μικροτέρα μόλις μὲ διέκρινε.

— Πῶς εὑρέθητε εἰς τὰ βουνά μας ; μὲ ἠρώτησε πλησιάζων.

Τῷ ἐξήγησα πῶς περιοδεύων ἔρθασα μέχρι τοῦ Κοκκίνου καὶ ἐκεῖ ἐπληροφορήθην ὅτι ὑπῆρχε μέσον νὰ ἐπιστρέψω διὰ Λαρύμνης ἐπισκεπτόμενος πρῶτον τὸ μεταλλεῖον.

— Αἴ, τότε ἐὰν δὲν εἶσθε κουρασμένος ἐλᾶτε μαζῆ μου ἀμέσως τώρα νὰ ἐπισκερθῶμεν τὴν ἐκμετάλλευσιν.

Μετὰ δέκα λεπτὰ ἱππηλατοδρομίας εἴμεθα εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ μεγάλου κεκλιμένου ἐπιπέδου εἰς τὸ ὁποῖον συγκεντροῦνται τὰ προϊόντα ὅλης τῆς ἐκμεταλλεύσεως· ἐκεῖ ἀριππεύσαμεν καὶ ἠκολουθήσαμεν μικρὰν περιφερικὴν γραμμὴν ἥτις ἐντὸς ὀλίγου μᾶς ὡδήγησεν εἰς τὸ κέντρον τῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Ὀλίγον πρὸ τούτου εἰς μίαν καμπὴν τῆς γραμμῆς εὑρέθημεν ἐνώπιον θεάματος τὸ ὁποῖον μὲ κατέπληξε καὶ τὸ ὁποῖον ἔστην ἀποθαυμάζων.

Ἐμπρὸς ἐν κεκλιμένον ἐπίπεδον, δεξιὰ ἄλλο μικρότερον, δεξιώτερα ἀκόμη δύο ἄλλα· τὸ ἓν μεγαλείτερον τοῦ ἄλλου. Ἅπαντα εὐθύγραμμα, γεωμετρικά, μελετημένα. Μία μυρμηκιὰ ἀληθής. Ὅλα κινοῦνται σὰν αὐτόματα. Ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν κρότος σιδηρικῶν ἀπότομος μὲ ἔκαμνε νὰ στρέφω τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο καὶ ἔβλεπον ἕνα μικρὸν βαγόνιον νὰ ἀναβαίνῃ ἐνῷ ἀμέσως ἀντελαμβανόμην ὅτι ἕτερον κατήρχετο. Μετ' οὐ πολὺ εἰς τὴν ἀντικρὺ πλαγιὰν τοῦ ρεύματος ἔβλεπον 5-6 βαγόνια ἐρχόμενα μόνα μὲ ἕνα ἐργάτην ἱστάμενον εἰς τὸ τελευταῖον καὶ κανονίζοντα τὸν δρόμον των. Τὸ θέαμα ἐξ ἀπόπτου εἶναι ὡραῖον καὶ τὸ ἐνσταντανέ μου τὸ ἁρπάζει.

Μοῦ ἐξήγησε κατόπιν ὁ κ. Μάτσας ὅτι τὰ κεκλιμένα αὐτὰ ἐργάζονται αὐτομάτως, τὸ δὲ βάρος τοῦ βαγονίου πλήρους μεταλλεύματος παρασύρει τὸ κενὸν βαγόνιον. Φθάνει εἰς ἐργάτης, *φρεναδόρος* καλούμενος, εἰς τὴν κεφαλὴν ρυθμίζων δι' ἑνὸς ἁπλουστάτου μηχανήματος τὴν κίνησιν καὶ ἕτερος εἰς τὴν βάσιν παραλαμβάνων τὰ πλήρη βαγόνια καὶ προσδένων τὰ κενὰ εἰς τὸ σύρμα.

Προχωροῦντες εἰσερχόμεθα μετ' ὀλίγον μὲ ἕνα λύχνον εἰς χεῖρας εἰς τὴν στοὰν 8 ὅπου ἔχει ἤδη γίνει ἔναρξις ὑπογείου ἐργασίας.

Ἡ στοὰ προχωρεῖ πάντοτε διερευνῶσα ὑπογείως τὸ στρῶμα. Εἶναι ἤδη 150 μέτρα προχωρημένη ἄνευ διακοπῆς τινος τοῦ μεταλλεύματος. Ἀνὰ 50 μέτρα μήκους ἐγκάρσιοι στοαὶ δεικνύουσι τὸ πάχος τοῦ στρώματος 25 περίπου μέτρων. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ συναντῶμεν χαινούσας ἄλλας στοάς, σκοτεινάς.

Ἐξερχόμενοι τῆς στοᾶς ἐπισκεπτόμεθα κατὰ σειρὰν τὰς ὑπαιθρίους ἐργασίας. Εἶναι οὕτως εἰπεῖν σειραὶ λατομείων σιδήρου ὑπερκειμένων ἀλλήλων, ἅτινα ἐνούμενα ἀνὰ δύο ἐξυπηρετοῦνται κατὰ ζεῦγος ὑπὸ ἑνὸς κεκλιμένου ἐπιπέδου.

Εἰς διάφορα ὕψη ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὸ κεκλιμένον βαίνουσι στοαὶ πρὸς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς ὅπως δι' αὐτῶν γίνῃ ἀργότερον ἡ ὑπόγειος ἐκμετάλλευσις ὅταν ἡ ὑπαίθριος ἐργασία καταστῇ πολὺ δαπανηρὰ λόγῳ τῶν ὑπερκειμένων μεγάλων ὄγκων χωμάτων.

Τώρα τὰ πράγματα φαίνονται ἁπλᾶ, ἀλλὰ ἐχρειάσθη διάνοια πεπειραμένη διὰ νὰ κανονισθῶσιν ὡς ἐκανονίσθησαν καὶ χρειάζεται ἐνδελεχὴς μέριμνα διὰ νὰ μὴ παρεκκλίνῃ τοῦ ὅλου σχεδίου.

— Καὶ ἔχετε μετάλλευμα διὰ νὰ ἐργασθῆτε πολλὰ ἔτη, Κύριε Μάτσα ; ἠρώτησα.

—Ἀπὸ ἐκεῖ πέρα ὅπου διέρχεται τὸ ὅριον τῆς παραχωρήσεώς μας μέχρι τοῦ τελευταίου πρὸς τὰ ἄνω λατομείου—τοῦ ἀριθ. 13—ἔχομεν ὁριζόντιον μῆκος κοιτάσματος 850 μέτρα.

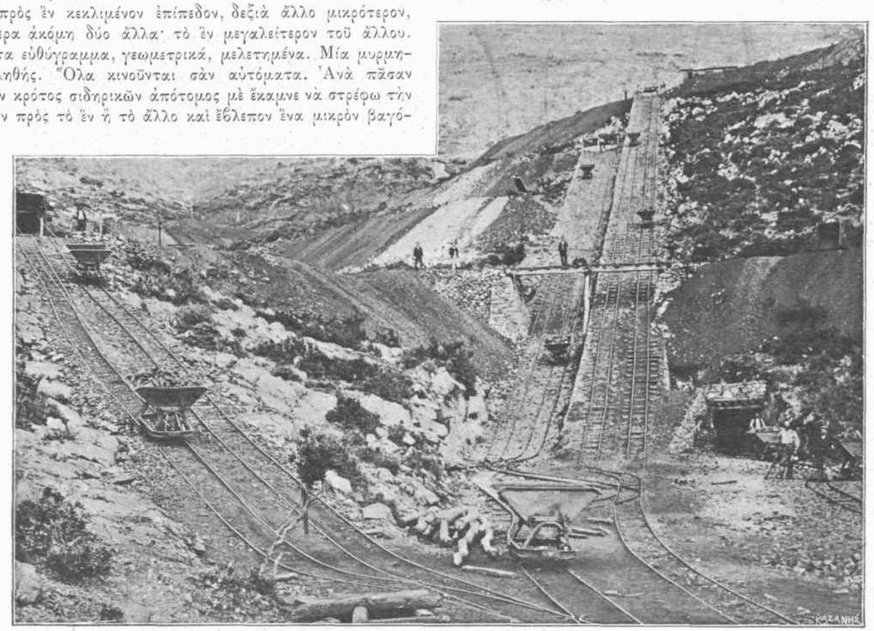

ΤΑ ΚΕΚΛΙΜΕΝΑ ΕΠΙΠΕΔΑ

ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΥΠΕΡΚΕΙΜΕΝΑ ΑΛΛΗΛΩΝ

Ἐντὸς τοῦ μήκους τούτου, βασιζόμενος ἐπὶ τῶν διαστάσεων ἃς ἐβεβαίωσα διὰ τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ τῶν στοῶν, διαθέτομεν, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει καὶ τὰς ἀπωλείας, περὶ τὰ 6.000.000 τόννους. Οὕτω τουλάχιστον ὑπολογίζω ἐγώ. Ἀλλὰ ἀπὸ τὸ 13 ἐπὶ 1500 μέτρα ἐξακολουθεῖ τὸ μετάλλευμα ὑπὸ τὸν ἐπιβάλλοντα ὄγκον τοῦ Πτῷου ὄρους, τῆς Μαλιδάρδης κατὰ τοὺς χωρικούς, ἐννοεῖτε δὲ τί δύναται νὰ περιέχῃ τὸ ὄρος αὐτὸ ἢ μᾶλλον τί ἀσφαλῶς περιέχει ἀφοῦ ἐβεβαίωσα δι' ἐρευνῶν τὴν συνέχειαν τοῦ κοιτάσματος. Πέντε ἢ 10 ἑκατομμύρια εἶναι παιγνίδι διὰ τὴν Φύσιν. Ἀλλὰ μήπως περιοριζόμεθα ἐδῶ ; Ἔχω ἀκόμη τὴν Μαγούλα, διὰ τὴν ὁποίαν τελευταίως ἐβεβαίωσα 400—500.000 τόννους καὶ ἔχω τέλος ἀντικρὺ εἰς τὸ Κόκκινον τὰ κοιτάσματα τοῦ Νησιοῦ, πέραν εἰς τὴν Κωπαΐδα ὅπου ἔχομεν κολοσσιαίας ποσότητας.Ἀλλὰ ἐπ' αὐτῶν δὲν στηρίζομαι σήμερον πολὺ διότι ἡ ποιότης αὐτῶν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν δὲν φαίνεται τόσον καλή. Τίς ὅμως δύναται νὰ βεβαιώσῃ ὅτι βαθύτερον δὲν καλλιτερεύει ; Ἐν πάσει περιπτώσει εἶμαι ἥσυχος διὰ πολλὰ χρόνια ἐκμεταλλεύσεως, ὄχι μὲ τὴν παραγωγήν, ἣν ἔχω σήμερον, ἀλλὰ καὶ μὲ διπλασίαν ἢ τριπλασίαν.

— Εἴπατε παραγωγήν. Εἰς τί ποσὸν ἀνέρχεται ἡ ἡμερησία σας παραγωγή, κύριε Μάτσα ;

— Τώρα ἐργαζόμεθα μὲ 250 τόννους τὴν ἡμέραν καὶ θὰ

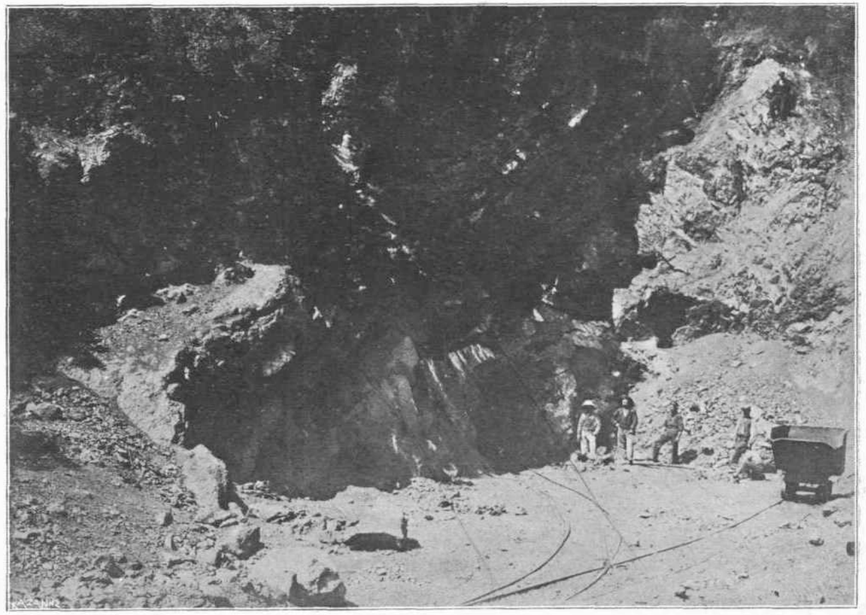

Η ΥΠΟΓΕΙΟΣ ΣΤΟΑ

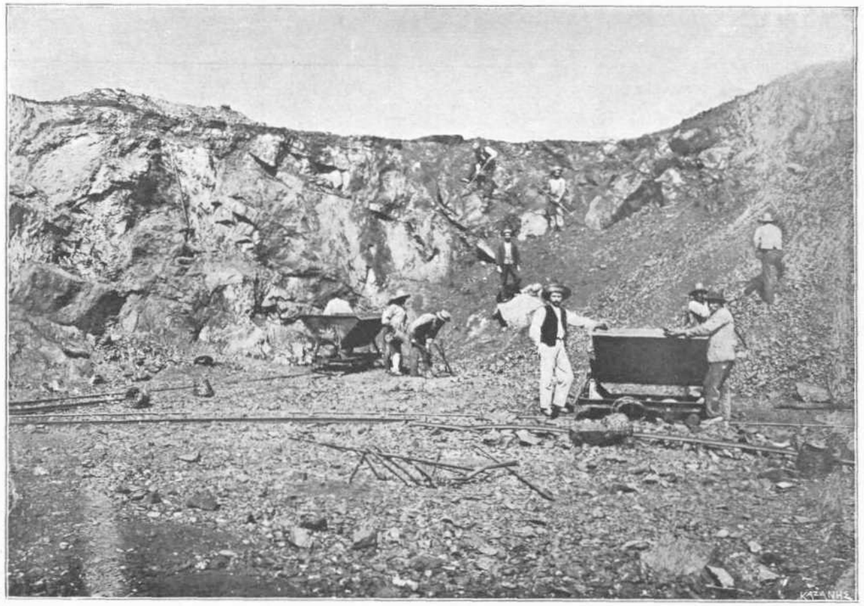

ΤΟ ΛΑΤΟΜΕΙΟΝ

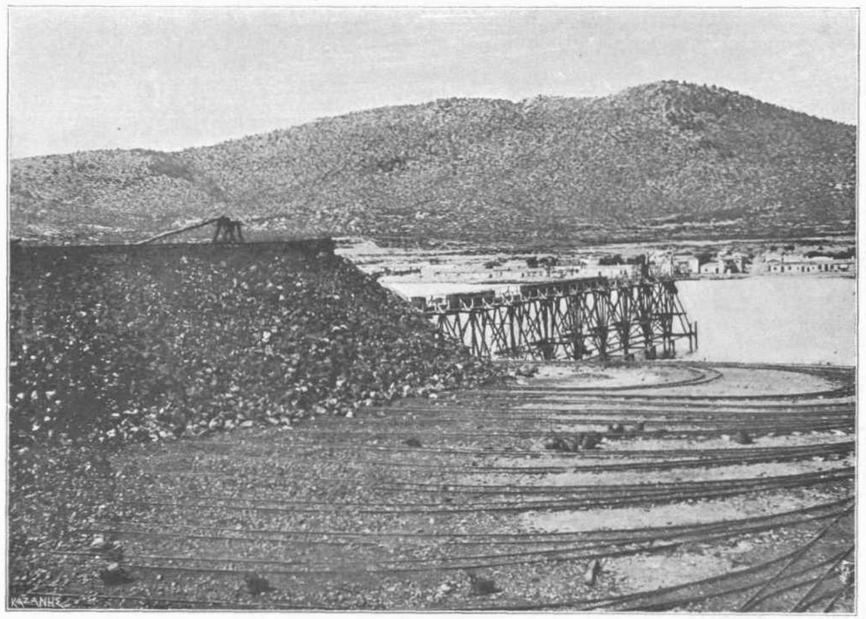

Η ΑΠΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΟΣ

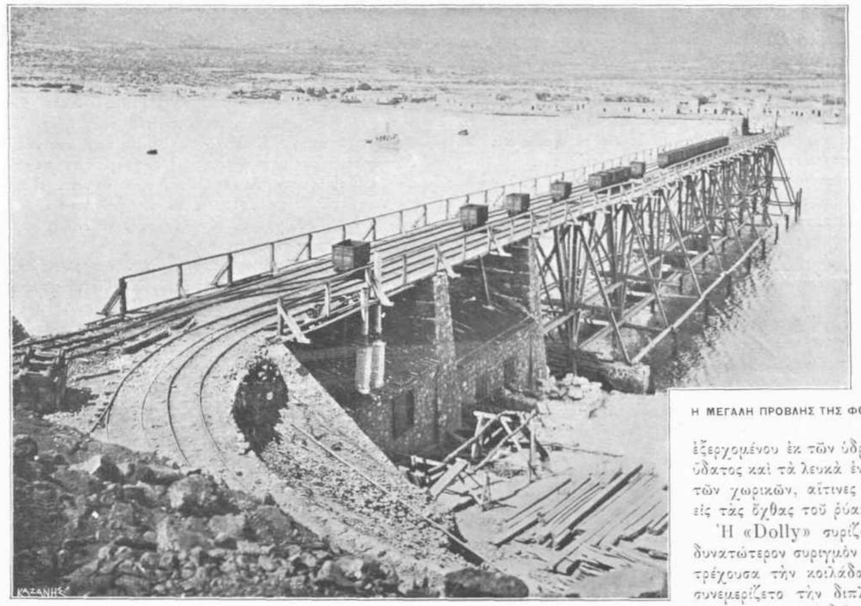

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΒΑΗΣ ΤΗΣ ΦΟΡΤΩΣΕΩΣ

ἐργασθῶμεν οὕτω ὅλον τὸ ἔτος. Ἀπὸ τοῦ ἑπομένου ἔτους καὶ ἐφεξῆς θὰ εἶμαι εἰς θέσιν, συνεπείᾳ τῶν προπαρασκευαστικῶν ἔργων ἅτινα θὰ ἐκτελέσω καὶ ἅτινα θὰ εἶναι ἕτοιμα μετὰ 6 περίπου μῆνας, νὰ παραγάγω 500-600 τόννους τὴν ἡμέραν δηλαδὴ 150-180.000 τόννους ἐτησίως, ἴσως δὲ καὶ περισσότερον.

Καὶ ταῦτα λέγοντες εἴχομεν φθάσει εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐπιστάτου, μικρὸν δωμάτιον μὲ τοῦβλα ἐστρωμένον, ὅπου τὸ τηλέφωνον, ἕνα τραπέζι εἰς μίαν γωνίαν καὶ ἕνα μεγάλο σχέδιον ἀνηρτημένον. Εἶναι φαίνεται τὸ σχέδιον ὅλων τῶν ἐργασιῶν, στοῶν, κεκλιμένων ἐπιπέδων, ἀπὸ τοῦ ὁποίου παρακολουθεῖται τὸ σύνολον τῆς ἐργασίας.

— Μετὰ 20 λεπτὰ τὸ τραῖνον θὰ εἶναι ἕτοιμον· ὥστε πηγαίνωμεν διὰ νὰ μὴ μᾶς περιμένουν.

Ἐν τέταρτον τῆς ὥρας κατόπιν εὑρισκόμεθα ἐντὸς ἑνὸς βαγονίου κενοῦ εἰς τὴν οὐρὰν τῶν φορτηγῶν καὶ ἡ «Dolly» — ἡ ἁτμάμαξα ὑπ' ἀριθ. 1 — σφυρίξασα μᾶς ἔσυρε πρὸς τὴν Λάρυμναν.

Εὑρισκόμενος εἰς τὸ τέλος τοῦ συρμοῦ ἠδυνάμην νὰ παρακολουθῶ ρεμβάζων τὴν γραμμὴν ἀνελισσομένην εἰς τὴν πλαγιὰν τοῦ ὄρους καὶ παρακάμπτουσαν ὡς ὅρις τὰς ἀποτόμους ῥευματιάς, πάντοτε ὅμως περιποιημένην καὶ κανονικήν.

Εἰς τὸ χιλιόμετρον 6 διεσταυρώθημεν μὲ τὴν ἀνερχομένην κενὴν ἁμαξοστοιχίαν καὶ ἐξηκολουθήσαμεν κατερχόμενοι ὅταν εἰς μίαν καμπὴν τῆς γραμμῆς διέκρινα μεγάλην σιδηρᾶν γέφυραν τὴν ὁποίαν μετ' ὀλίγον διήλθομεν ὅπως εὐθὺς ἀμέσως σταματήσωμεν πρὸς ὑδρευσιν τῆς ἁτμαμάξης.

Ἐκεῖ ἡ γραμμὴ εἶναι ἐγκατεστημένη ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς ἀποτόμου χαράδρας εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας ῥέει ἄρθονον πηγαῖον ὕδωρ χρησιμοποιούμενον ὑπὸ δύο ἢ τριῶν ὑδρομύλων. Μόλις ἡ ἁμαξοστοιχία ἐξῆλθε τῆς χαράδρας, καίτοι ἦτο μεσημβρία καὶ ὁ ἥλιος ἐπετίθετο καυστικώτατος ἐπὶ τῶν κεφαλῶν μας, ἠσθάνθημεν ἕνα δροσερώτατο μελτεμάκι, εἰς δὲ τὴν εὐχαρίστησιν τῆς ἀνακουφιστικῆς θαλασσίας δροσιᾶς προσετέθη ἡ ἀπόλαυσις τῆς μαγευτικῆς θέας, ἥτις ἐξετυλίσσετο πρὸ ἡμῶν.

Ἀπὸ τῆς χαράδρας μέχρι τῆς θαλάσσης ἐξετείνετο ὁμαλὴ κοιλάς, καταπράσινη, κατάφυτος ἀπὸ ἐλαιόδενδρα καὶ τῆς ὁποίας τὸ ὁμοιόμορφον πράσινον χρῶμα ἐκηλιδοῦτο ἀπὸ χαριεστάτας ἐρυθρὰς ἀνθοδέσμας ῥοδοδένδρων. Ἰδιαιτέραν ὅλως ζωὴν προσέδιδον εἰς τὸ τοπεῖον οἱ μικροὶ καταρράκται τοῦ ἐξερχομένου ἐκ τῶν ὑδρομύλων ὕδατος καὶ τὰ λευκὰ ἐνδύματα τῶν χωρικῶν, αἵτινες ἔπλυνον εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ῥύακος.

Ἡ «Dolly» συρίζουσα μὲ δυνατώτερον συριγμὸν διέσχιζε τρέχουσα τὴν κοιλάδα ὡς νὰ συνεμερίζετο τὴν διπλῆν μου εὐχαρίστησιν καὶ διὰ τὸ θαυμαστὸν τοπεῖον ἀλλὰ καὶ διότι ἐπλησιάζαμεν εἰς τὸ τέρμα ὅπου ἀνελογιζόμην ὅτι ἤθελον δυνηθῆ νὰ ἱκανοποιήσω τὸν ἀνυπομονοῦντα στόμαχόν μου.

Πράγματι μετὰ 20 λεπτὰ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ τέρμα, εἰς τὴν ἀποθήκην δηλονότι τοῦ μεταλλεύματος καὶ ἀμέσως, ἀναβάλλοντες διὰ τὸ ἀπόγευμα τὴν ἐπίσκεψιν τῶν εἰς τὸν λιμένα ἔργων ἐπέβημεν λέμβου ἥτις μᾶς ἀνέμενε καὶ ἐπεράσαμεν εἰς τὴν ἀντίκρυ παραλίαν, εἰς τὸ χωρίον Καστρί, τὴν ἀρχαίαν Λάρυμναν, ὅπου τὰ γραφεῖα τῆς διευθύνσεως καὶ ἡ κατοικία τοῦ διευθυντοῦ καὶ ὅπου — τὸ σπουδαιότερον — μᾶς ἀνέμενε τὸ πρόγευμα καὶ παγωμένος ξανθὸς Κλωναρίδου.

Εἶναι ἀδύνατον δι' ὅσους δὲν ἐδοκίμασαν αὐτὴν τὴν ἀπόλαυσιν νὰ ἐννοήσουν τί εἶναι ἕνα καλὸν πρόγευμα μετὰ 6 ἢ 7 ὡρῶν ὀρθοστασίαν καὶ πόσον τελείως συμπληροῦται ἡ εὐτυχία μετὰ 2 ὡρῶν ὕπνον.

Περὶ τὸ ἑσπέρας καίτοι ὁ ἥλιος ἦτο ἀκόμη καυστικὸς διεπεραιώθημεν ἀπέναντι πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἄλλων ἐγκαταστάσεων. Μεγίστη πλατεῖα πλήρης σιδηροδρομικῶν γραμμῶν ἀποτελεῖ τὴν ἀποθήκην μεταλλεύματος δυναμένην νὰ περιλάβῃ περὶ τοὺς 30.000 τόννους. Συνεχομένη μὲ αὐτὴν προβάλλει ἐν τῷ λιμένι εἰσχωροῦσα εἰς τὴν θάλασσαν ἡ κλίμαξ τῆς φορτώσεως μήκους ἐν τῇ θαλάσσῃ ἄνω τῶν 100 μέτρων καὶ στηριζομένη εἰς τὸν βυθὸν διὰ σιδηρῶν δοκῶν.

Εἰς τὸ ἄκρον αὐτῆς προσεγγίζουσι καὶ τὰ μεγαλείτερα φορτηγὰ δεχόμενα ἀπ' αὐθείας ἐκ ταύτης τὸ μετάλλευμα.

— Ἀλλά, κύριε Μάτσα, δὲν θὰ ἦτο ἁπλούστερον νὰ φορτώνετε μὲ μερικὲς μαούνες ὅπως φορτώνουν τὰ κάρβουνα εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ νὰ μὴ δαπανήσετε διὰ τὴν κλίμακα;

Ἐκ τοῦ ἐλαφροῦ μειδιάματος ὅπερ ἐφάνη ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἐνόησα ὅτι εἶχον εἰπῆ μίαν μεγάλην ἀνοησίαν.

— Ἡ κλίμαξ κοστίζει καμμιὰ ἑξηνταριὰ χιλιάδας δραχμῶν. Ἐὰν ἐφόρτωνα ὅπως εἰς τὸν Πειραιᾶ θὰ μοῦ ἐκόστιζεν ὁ τόννος 1.50 δρ. διὰ φορτωτικὰ καὶ τώρα μοῦ κοστίζει 35 λεπτά. Ὥστε μόνον μὲ τὴν περισινὴν παραγωγὴν τῶν 6.000 τόννων βλέπετε ὅτι ἐκέρδισα καὶ μὲ τὸ παραπάνω ὅλην τὴν ἀξίαν τῆς κλίμακος.

Ἀφοῦ περιειργάσθημεν τὴν ἀποθήκην τοῦ μεταλλεύματος καὶ τὴν κλίμακα ἐπεσκέφθημεν τὸ Μηχανοστάσιον, Σιδηρουργεῖον, Ξυλουργεῖον, Ἀποθήκας ὑλικῶν, Χημικὸν ἐργαστήριον

καὶ κατελήξαμεν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ὅπου νοσηλεύονται ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ τῆς Ἑταιρίας οἱ ἀσθενεῖς ἐργάται.

Παντοῦ τάξις, πειθαρχία ἀπόλυτος. Πειθαρχία ὅμως ὀρειλομένη ὄχι εἰς τὸν φόβον ἀλλὰ εἰς τὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς ἀνωτέρους. Καθαριότης ἄμεμπτος δέ. Φθάνει νὰ προσθέσω ὅτι κατὰ κανόνα οἱ ἀσθενεῖς προσλαμβανόμενοι εἰς τὸ νοσοκομεῖον λαμβάνουν ὑποχρεωτικῶς. . . . . λουτρὸν καθαριότητος.

Καὶ ἠσθανόμην περιεργαζόμενος πάντα ταῦτα αἴσθημα ὑπερηφανίας διὰ τὰς ἐργασίας αὐτὰς τὰς καθαρῶς Ἑλληνικάς, μὲ Ἑλληνικὰ κεφάλαια συσταθείσας καὶ ὑπὸ Ἑλλήνων μηχανικῶν δημιουργηθείσας καὶ διευθυνομένας καὶ ἐθαύμαζον τὸν νέον αὐτὸν Διευθυντὴν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποίου κανονίζεται ἡ πολύπλοκος ἐπιχείρησις καὶ βαδίζει ὡς μηχανὴ εὐρύθμως λειτουργοῦσα, περιφερόμενον πανταχοῦ, βλέποντα τὰ πάντα ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, ἡσύχως δίδοντα διαταγὰς καὶ εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν τῶν ὑπαλλήνων του δίδοντα πάντοτε κατηγορηματικὴν ἀπάντησιν ἄνευ δισταγμοῦ.

Ἐκάθησα ρεμβάζων εἰς ἕνα βράχον ἐνῷ ἐκεῖνος μὲ τὸν μηχανικόν του ἐχάραττε ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὴν οἰκίαν καὶ τὰ γραφεῖα τῆς Διευθύνσεως ἥτις τώρα θὰ ἀρχίσῃ οἰκοδομουμένη.

— Σᾶς φαίνεται περίεργον, πῶς μόνον τώρα θὰ οἰκοδομήσωμεν ἄνετον οἴκημα διὰ τὰ γραφεῖα καὶ τὴν διεύθυνσιν; Εἴχομεν ἕως τώρα τόσα πολλὰ ἄλλα πράγματα μᾶλλον ἐπείγοντα διὰ τὴ δουλειὰ νὰ κάμωμεν ὥστε οὔτε καιρὸς οὔτε χρήματα μᾶς ἔμενον διὰ τὰς οἰκοδομάς. Τελευταίως ὅμως ἐπραγματοποιήσαμεν οἰκονομικόν τινα συνδυασμὸν δι' οὗ εἰσηγάγομεν τὰς μετοχάς μας εἰς τὸ χρηματιστήριον τῶν Παρισίων καὶ ἐξεύρομεν νέα κεφάλαια, τώρα δὲ ὁμοῦ μὲ ἄλλας συμπληρωματικὰς ἐγκαταστάσεις θὰ οἰκοδομήσω καὶ διὰ γραφεῖα καὶ δι' ἐμέ. Τοῦ χρόνου ἐὰν θελήσητε νὰ ἔλθετε νὰ μᾶς δῆτε θὰ σᾶς ξενίσωμεν καλλίτερα.

Περὶ τὴν 11ην τῆς νυκτὸς ἐπεβιβάσθην τῆς «Λούσης» χαριεστάτου λευκοῦ ρυμουλκοῦ τῆς ἑταιρείας, διεσκευασμένου διὰ τὴν συγκοινωνίαν μεταξὺ Λαρύμνης καὶ Χαλκίδος καὶ κοιμηθεὶς θαυμασίως ἐξύπνησα τὸ πρωὶ διὰ νὰ πάρω τὸν πρῶτον συρμὸν δι' Ἀθήνας, ἀποκομίζων τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεων ἀπὸ μίαν γωνίαν τῆς Ἑλλάδος, ἥρεμον μέχρι τῆς χθές, ἣν ἀνεστάτωσεν ἤδη ὁ συριγμὸς τῆς ἀτμαμάξης καὶ ἥτις τίς οἶδε πῶς θέλει μετασχηματισθῇ ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν.

Ο ΔΕΛΤΑ

ΜΙΧΑΗΛ ΤΥΠΑΛΔΟΣ

Δραματικὸς ὀξύφωνος τοῦ Ἑλλην. Μελοδράματος. (Ὅρα σελ. 148).

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων.

Η ΚΥΡΙΑ ΟΥΡΑΝΙΑ ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΥ

(Ὅρα σελ. 148).

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ

ΥΠΟ Κ. ΣΑΡΑΦΗ ΥΠΟΠΛοιάρχου ΤΟΥ Β. ΝΑΥΤΙΚΟΥ

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεῦχος]

Τὸ ὑπὸ τὸν ναυτικόν, δηλαδή, ὅρον palamento νοούμενον ὁλικὸν τῶν κωπῶν τῶν ἐν λόγῳ γαλερῶν, συνίστατο κατὰ πλευρὰν ἐξ ἀθροισμάτων ἀπὸ τρεῖς κώπας, τῆς πρὸς τὰ ἐμπρὸς ὀνομαζομένης terziccio, τῆς μέσης posticcio καὶ τῆς πρύμνας de pianero. Ἕκαστον ἄθροισμα δ' εἶχε κώπας μετὰ χειρολαβῶν ἀνίσου μήκους, οὕτως ὥστε νὰ χειρίζωνται αὐτὸ 3 ἄνδρες τοποθετημένοι ἀπὸ τοῦ περιτοναίου πρὸς τὸ διάμηκες ἐπίπεδον ἐπὶ τοῦ ἰδίου σέλματος. Καὶ ἡ τῶν κωπηλατῶν τοιαύτη δργάνωσις ἦν ἐξακολούθησις ἀπαράλλακτος τῆς πρότερον ἰσχυσάσης εἰς τὰς Ρωμαϊκὰς λιβυρνίδας, ἀφ' ὅτου ἡ χειραφετηθεῖσα Λατινικὴ ἀρχιτεκτονικὴ ἐδημιούργησεν ἐξ οἰκείων τριήρη τῆς γραμμῆς, κατὰ τὴν ἰδυσήν της ἐκδοχὴν τῆς ὀνομασίας.

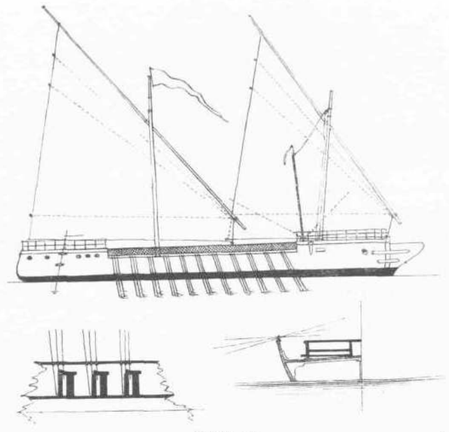

ΣΧΕΔ. 13.

Ἕτερα συστατικὰ τῆς λιβυρνίδος τῆς ἀναφερομένης ἐποχῆς, ἦσαν τὰ ἀκόλουθα μὲ ἱκανὴν προσέγγισιν:

Ἐκτόπισμα τοῦ πλοίου	τόν.	80.00
Μῆκος » »	μέτρ.	30.80
Πλάτος » »	»	4.40
Βυθισμὸς » » μέσος.	»	1.30
Βυθισμὸς » » πρὸς πρύμναν	»	1.50
Ἐνάλιος ἐπιφάνεια τοῦ μεγίστου νομέως	»	3□.67
Ἔμβολον	ὑπὲρ τὴν θάλ.	
Ὕψος σκαλμῶν ἀπὸ τῆς ἰσάλου	μέτρ.	1.30
Διάσκαλμον	»	1.20

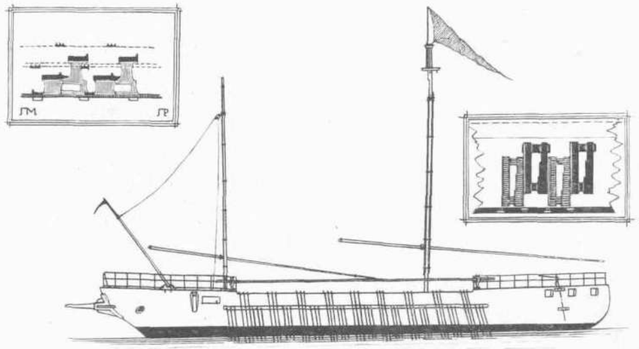

ΣΧΕΔ. 14.

Μῆκος τῶν κωπῶν	ὀπισθίας	μέτρ.	7.50
	μεσαίας	»	7.00
	πρωραίας	»	6.50
Ἀναλογ. κατανομὴ τοῦ ἐρετικ.	ὁμάδος ὀπισθ. κωπῶν	»	0.35
	μέσ.	»	0.30
	προσθ.	»	0.25
Ὁλικὴ ἱστιοφορία		»	260□.00
Μεγίστη ταχύτης		κόμβ.	5.00
Πλήρωμα		ἄνδρ.	120

Ἀργότερα ὅμως αἱ λιβυρνίδες ἐμεγαλώθησαν καὶ βαθμηδὸν τὸ ἐρετικὸν ἐπολλαπλασιάσθη, ἄχρις οὗ τὸ πλοῖον ἀπαντᾷ ἐπὶ αὐτοκράτορος Καλιγούλα καὶ δεκῆρες. Ἀπὸ τῶν ἱστορήσεων τοῦ Φλαβίου - Ρενάτου Βεγετίου δυνατόν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Ἀδριατικῆς διατάξεως τῆς πολυερεσίας καὶ διὰ καταλλήλου ἐπεξηγήσεως τοῦ λατινικοῦ ὅρου ordo, νὰ φαντασθῶμεν ὅτι πρὸς τοῦτο ηὐξήθη σὺν τῷ χρόνῳ ὁ ἀριθμὸς τῶν κωπῶν ἑκάστου ἀθροίσματος καὶ ἐγένοντο αὗται 4 καὶ 5, προστεθέντων κατὰ σέλμα τῶν ἀναλόγων ἀνδρῶν· ἐν ᾧ, ἐν ταὐτῷ, προσετέθη καὶ δευτέρα σειρὰ ἐλασίας, ὁμοιοτρόπως τῇ μονῇ ὑπαρξάσῃ ἔχουσα (σχέδιον 14). Διὰ τοῦ τοιούτου συνδυασμοῦ δ' ἐδημιουργήθη ποικιλία λιβυρνίδων, τοῦ τεχνικοῦ τῶν ἀθροισμάτων προσδιορισμοῦ περιλαμβάνοντος πλέον τὸ ὁλικὸν τῶν ὑπερκειμένων καὶ ὑποκειμένων κωπῶν κατὰ τμῆμα τῆς ναυπηγικῆς τῶν νομέων ἀριθμολογήσεως, ἀπὸ τῆς ὀρθίας τῆς στείρας ἕως τῆς τοῦ ποδοστήματος.

ΣΧΕΔ. 15.

Αἱ δ' ὑπηρετικαὶ τοῦ Στόλου τῶν Ρωμαίων λιβυρνικαὶ (σχέδ. 15), ἐξετόπιζον ὀλίγιστον, ἔφερον σπανίως ἐξαλόν τι ἔμβολον διὰ τὴν μετ' ἰσοδυνάμων σκαφῶν πάλην καί, κατὰ τὸν Τάκιτον, δὲν ἦσαν εἰμὴ διὰ 30—40 ἀνδρῶν πεπληρωμέναι. Καὶ εὔλογον εἶνε νὰ παραδεχθῇ τις ὅτι, τόσον διὰ τὸν πολεμικὸν αὐτῶν προορισμόν, ὅσον καὶ τὴν ἐν εἰρήνῃ ἀστυνομικὴν φρούρησιν τῶν ἀκτῶν, ἤρκει μία κατὰ σέλμα κώπη. Μόνον δ' εἰς τοὺς μεμακρυσμένους καὶ μᾶλλον ἀναπεπταμένους σταθμοὺς θὰ ἦσαν αἱ λιβυρνικαὶ δίκωποι, μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν μάλιστα τῶν λιβυρνίδων καὶ τὴν παρασταθεῖσαν ἀνάγκην εὐσωματέρων πως εὐδρόμων. Λιβυρνίδες καὶ λιβυρνικαὶ ἐντοσούτῳ, ἐντοπισθεῖσαι κατ' ὀλίγον ὅπου ἂν τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους ἦσαν τεταγμέναι, ἔληξαν ἀπομακρυνθεῖσαι τοῦ ἐν Μητροπόλει παραδεδεγμένου τύπου καὶ συνταυτισθεῖσαι ἐν πολλοῖς τῇ κατὰ χώρας φυσιολογίᾳ τοῦ περιβάλλοντος. Οὕτω δὲ καὶ ἐν τῇ ὧδε Ἀνατολῇ ἐγένετο. Καὶ ὅταν ἡ Ἠὼς τοῦ εἰς Αὐτοκρατορίαν ἀναγεννηθέντος ἡμετέρου Ἔθνους διέλυσε τὰ σκότη δουλείας μακραίωνος, ἐκπάγλως δ' ἐρρόδισε τῆς Πανελληνιαῆς κοιτίδος τὰ ὄρη καὶ τὰς θαλάσσας, ἡ ναυτικὴ ἀντίληψις καὶ ἡ ἀρχιτεκτονικὴ δεξιότης τῶν τοῦ Ἀρχιπελάγους ὁμογενῶν πληθυσμῶν, εἶχον ἤδη μορφώσῃ ἐκ τῶν λιβυρνίδων τοὺς ἀγνῶς Ἑλληνικοὺς Δρόμωνας καὶ ἀπὸ τὰς ἐξελιχθείσας λιβυρνικὰς εἶχον ἀχθῇ εἰς τὴν διαγραφὴν τῶν δρομικωτάτων, μονήρων δ' οἱονεὶ γαλεῶν καὶ ἐν ταῖς βίγλαις, ἢ ἄλλαις ταχιναῖς χρείαις, χρησιμοποιουμένων ***Ἐλασσόνων Δρομώνων.***

[Ἕπεται τὸ κύριον μέρος τῆς ὡραίας μελέτης πραγματευόμενον ἐν ἐκτάσει τὰ περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Στόλου].

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Δημοσιεύομεν ἐνταῦθα τέσσαρας εἰκόνας τοῦ μάρτυρος αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, ὧν μία καὶ μόνη ἦτο μέχρι τοῦδε γνωστή, ἡ ὑπ' ἀρ. 1.

Ἡ μικρὰ αὕτη εἰκὼν εἶνε εἰλημμένη ἐκ φωτογραφίας χρυσῆς βούλλης ἐξηρτημένης ἀπὸ χρυσοβούλλου τοῦ Κωνσταντίνου ἐκδοθέντος ἐν ἔτει 1451 χάριν τῶν κατοίκων τῆς Ῥαγούσης, εἰς οὓς ὁ αὐτοκράτωρ παρεχώρησεν ἐμπορικὰ προνόμια καὶ ἀποκειμένου νῦν ἐν πρωτοτύπῳ ἐν τῷ Αὐτοκρατορικῷ ἀρχείῳ τῆς Βιέννης. Τῆς χρυσῆς ταύτης βούλλης ἄτεχνοι καὶ ἥκιστα πισταὶ ἀποτυπώσεις εἶχον γείνει πρότερον· ἐπ' ἐσχάτων δ' ἐξέδωκ' αὐτὴν πιστῶς ἐν τῷ ἐμῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι (Τόμ. Α', σ. 416), νῦν δ' ἐκδίδεται ἐνταῦθα καλλιτεχνικώτερον ἕνεκα τῆς ἀρίστης ποιότητος τοῦ χάρτου τῆς «Εἰκονογραφημένης». Φέρει δὲ ἡ χρυσῆ αὕτη βοῦλλα περὶ τὴν εἰκόνα τοῦ αὐτοκράτορος τὴν ἐπιγραφὴν *Κωνσταντῖνος ἐν Χ[ριστ]ῷ αὐτοκράτωρ ὁ Παλαιολόγος*. Τὴν αὐτὴν δὲ εἰκόνα μετὰ μικρῶν παραλλαγῶν ἔν τε τῇ μορφῇ τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῇ ἐπιγραφῇ φέρει ἄλλο ἀπότυπον χρυσῆς βούλλης ὅπερ εὑρὼν ἐν τῷ δημοσίῳ ἀρχείῳ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Μοδένης ἐξέδωκα ὁμοίως ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι (ἔνθ' ἀν. σ. 418). Σημειωτέον δὲ, ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς χρυσῆς βούλλης, εἰκὼν αὕτη τοῦ αὐτοκράτορος εἶνε ἡ πιστοτάτη τῶν σωζομένων καὶ ἐπίσημος οὕτως εἰπεῖν. Αὐτῆς δὲ μεγεθύνσεις καὶ ἐπικαλλύνσεις ἢ διαστροφαὶ εἶνε καὶ πᾶσαι αἱ φερόμεναι νεώτεραι λιθογραφίαι ἢ ἄλλαι εἰκόνες τοῦ αὐτοκράτορος.

ΕΙΚ. 1.

ΕΙΚ. 2.

Μεγαλειτέρα δὲ εἶνε ἡ παρακειμένη ὑπ' ἀρ. 2 εἰς φυσικὸν μέγεθος νῦν τὸ πρῶτον ἐκδιδομένη ἐνταῦθα. Εὗρον δ' αὐτὴν τὸ θέρος τοῦ 1903 ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 122 (α. S. 5, 5) κώδικι τῆς ἐν Μοδένῃ Ἀτεστίας βιβλιοθήκης (Biblioteca Estense). Ὁ κῶδιξ οὗτος περιέχει τὸ χρονικὸν τοῦ Βυζαντίνου ἱστορικοῦ Ζωναρᾶ, κεκοσμημένον ὑπὸ ἐγχρώμων εἰκόνων πάντων τῶν αὐτοκρατόρων τῆς τε Ῥώμης καὶ τοῦ Βυζαντίου ἐν τῷ περιθωρίῳ. Δὲν περιέχει δὲ ὁ κῶδιξ μόνον ἐκείνους τοὺς αὐτοκράτορας, περὶ ὧν γίνεται λόγος ἐν τῷ χρονικῷ τοῦ Ζωναρᾶ, ἀλλ' ἐπιπροσθέτως καὶ τοὺς κατόπιν μέχρι καὶ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου συμπεριλαμβανομένου. Καὶ ἀλλαχοῦ μὲν θὰ γράψω διὰ μακρῶν περὶ τοῦ χειρογράφου τούτου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ εἰκόνων τῶν αὐτοκρατόρων. Ἐνταῦθα δὲ περιορίζομαι εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς εἰκόνος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου χάριν τῆς «Εἰκονογραφημένης». Ἡ εἰκὼν αὕτη ἔχει μέν τι τὸ τυπικὸν, πεποιημένη κατὰ τύπον καὶ ἄλλως ἐπαναλαμβανόμενον ἐν τῷ χειρογράφῳ, ἀλλὰ καθ' ὅλου εἰπεῖν δὲν εἶνε παρὰ πολὺ διάφορος τῆς παριστανομένης ἐπὶ τῆς χρυσῆς βούλλης. Ἡ μὲν χεὶρ τοῦ ζωγράφου ἐλευθεριάζει, ἀλλ' ἡ βάσις τῆς ζωγραφίας εἶνε εἰκονική (portrait).

ΕΙΚ. 3-4.

Ὅλως δὲ διαφόρως ἔχουσι τὰ κατὰ τὰς δύο λοιπὰς εἰκόνας, τὰς ὑπ' ἀρ. 3 καὶ 4. Αὗται οὐδαμῶς εἶνε εἰκονικαὶ, οὐδεμίαν ἔχουσαι βάσιν ἀληθείας, ἀλλ' ἁπλῶς συμβολικαί. Εὗρον δ' αὐτὰς ὁμοίως πρὸ δύο ἐτῶν ἐν χειρογράφῳ τῆς ἐν Βενετίᾳ Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης, φέροντι ἀριθμὸν Class. VII cod. 22. Εἶνε δὲ ὁκῶδιξ οὗτος γεγραμμένος τελευτῶντος τοῦ δεκάτου ἕκτου αἰῶνος καὶ περιέχει πλὴν χρησμολογικῆς συγγραφῆς τοῦ Ψευδομεθοδίου Πατάρων ἄλλα χρησμολογικὰ, μεθ' ὧν εἶνε ἀναμεμιγμένα χρονογραφικὰ σημειώματα ἐν πολλῇ συγχύσει, ὧν τὰ πλεῖστ' ἀναφέρονται εἰς τὴν Κρήτην. Καὶ τὸ μὲν κείμενον τοῦ κώδικος δὲν εἶνε μακρὸν, τὸ δὲ κύριον ἐν αὐτῷ εἶνε αἱ διὰ γραφίδος γεγραμμέναι ἀξιόλογοι εἰκόνες, πολλαχῶς διαφωτίζουσαι γεγονότα τῆς μεσοχρονίου ἡμῶν ἱστορίας ἄξια γνώσεως, καθ' ἃ θέλει δειχθῆ ἐκ τῆς ἀλλαχοῦ γενησομένης ὑπ' ἐμοῦ μακρᾶς τοῦ κώδικος περιγραφῆς. Ἐν δὲ φ. 204^{6} τοῦ χειρογράφου εὑρίσκομεν τὸ ἑξῆς ἐπίγραμμα,

ἐξ οὗ μανθάνομεν τὸ ὄνομα τοῦ Κρητὸς βιβλιογράφου, ὅστις εἶνε ἅμα καὶ ὁ σχεδιαστὴς τῶν ἐν τῷ κώδικι εἰκόνων·

Γεωργίου χεὶρ Κλόντζα τάδε γεγράφει,
ὁ δὲ λαβὼν μέμνησο κἀμοῦ προφρόνως.

Ἐν δὲ τῷ φ. 136^{a} μαρτυρεῖ ὁ Κλόντζας, ὅτι ἔγραψε τὸν κώδικα ἐν ἔτει 1590.

Τοῦ χειρογράφου τούτου τὸ φ. 89^{6} παραθέτομεν ἐνταῦθα πανομοιοτύπως ἐκ φωτογραφίας. Καὶ τὸ μὲν βραχὺ κείμενον τῆς σελίδος ταύτης εἶνε τὸ ἑξῆς· *Ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὁποῦ ἐχάσε τὴν βασιλείαν καὶ ἐσκοτόθη εἰς τὸν πόλεμον: Ἡ ἅλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως· γέγονε δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, ἐπονομαζομένου Δράγασι παρὰ τῶν ἀσεβῶν Ἰσμαϊλητῶν· ἔτους ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐνσάρκου οἰκονομίας υνγ, μηνὸς Μαΐου, κθ^{η}, ἡμέρα Τρίτη: Ὁ θάνατος τοῦ ἀπάνω γεγραμμένου Κωνσταντίνου ὅπου ἐσκοτώθη εἰς τὴν ἅλωσιν τῆς πόλεως.* Πλὴν δὲ τῶν σημειωμάτων τούτων φέρει ἡ σελὶς δύο εἰκόνας, ὧν ἡ μὲν πρώτη ἐξηγεῖται ὑπὸ τοῦ ἐν ἀρχῇ τοῦ κειμένου σημειώματος, ἡ δὲ δευτέρα ὑπὸ τοῦ ἐν τέλει. Κατὰ ταῦτα ἡ μὲν πρώτη παριστάνει τὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον, ἡ δὲ δευτέρα τὸν θάνατον αὐτοῦ.

Ὁ ἀναγνώστης δύναται αὐτὸς παρακολουθῶν τὰς εἰκόνας νὰ συνίδῃ τὸν συμβολικὸν αὐτῶν χαρακτῆρα. Ὁ φιλόπατρις Κρὴς δὲν εἶχε προφανῶς ἐν τῇ ἀκόμη τότε βενετοκρατουμένῃ πατρίδι πλέον πρὸ αὐτοῦ ἐπίσημον καὶ ἔγκυρον εἰκόνα τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορος, ἀλλ' ἐσχεδίασεν ἐξ ἐλευθέρας χειρός. Διὰ τοῦτο οὐδὲν τὸ πιστὸν ἐν τῇ μορφῇ τοῦ Κωνσταντίνου πλὴν ἢ ὅτι παρέστησεν αὐτὸν γενειῶντα, καθ' ἃ καὶ αἱ ἀρχαιότεραι αὐτοῦ εἰκόνες. Ἀλλ' οὐδὲν ὑπάρχει τὸ πιστὸν καὶ ἐν τῇ περιβολῇ αὐτοῦ, ἥτις ἔχει μᾶλλον φραγκικὸν χαρακτῆρα. Ὁ αὐτοκράτωρ κάθηται περίφροντις ἐπὶ τοῦ θρόνου, στηρίζει τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τῆς παρειᾶς καὶ τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ γόνατος. Εἴρων δὲ χωρεῖ πρὸς αὐτὸν ὁ σκελετώδης Θάνατος φέρων φαρέτραν καὶ τόξα καὶ κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς κλεψύδραν καὶ ξίφος.

Ἡ δ' ἑτέρα εἰκὼν παριστάνει τὸν Κωνσταντῖνον νεκρὸν ἐν τῷ φερέτρῳ. Ἀλλ' ὁμοιάζει πρὸς δυνάστην τῆς Δύσεως ἡσύχως θανόντα ἐπὶ τῆς κλίνης, οἵους πολλάκις παρίστανον τοὺς θανόντας ἡγεμόνας ἐπὶ ἐνταφίων πλακῶν ἢ σαρκοφάγων οἱ Ἑσπέριοι γλύπται, πολὺ μᾶλλον ἢ πρὸς τὸν μαρτυρικῶς θανόντα πρὸ τῶν τειχῶν τῆς ἀτυχοῦς Κωνσταντινουπόλεως τελευταῖον βασιλέα. Ὁ Κλόντζας γράφων ταύτας τὰς εἰκόνας ἐκ φιλοπατρίας εἰργάζετο διὰ τῆς φαντασίας, ἀλλ' ἠγνόει τὴν ἱστορίαν. Οὐχ ἧττον συμπεριέλαβον καὶ τὰ δύο αὐτοῦ ταῦτα ἔργα εἰς τὴν μικρὰν συλλογὴν ταύτην τὴν συμπεριλαμβάνουσαν οὕτω πάσας τὰς μέχρι τοῦ νῦν γνωσθείσας παλαιὰς εἰκόνας τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἐν τῇ βιογραφικῇ μελέτῃ περὶ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου τῇ γραφείσῃ ἀγγλιστὶ ὑπὸ τοῦ Σέρβου Mijatovich φέρεται καὶ ἄλλη τις εἰκὼν τοῦ αὐτοκράτορος ἐκ μεγάλου μεταλλίου, ἀλλὰ τὸ μετάλλιον τοῦτο, γενόμενον ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ἀναγεννήσεως, δὲν παριστάνει Κωνσταντῖνον τὸν Παλαιολόγον, ἀλλὰ Κωνσταντῖνον τὸν Μέγαν.

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ

Κ. ΣΑΒΒΑΣ

Καθηγητὴς τῆς Ὑγιεινῆς ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ Ἰατρὸς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Κ. ΛΟΥΡΟΣ

Ὑφηγητὴς τῆς Μαιευτικῆς ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ Ἰατρὸς—Μαιευτὴρ τῆς Βασ. Οἰκογενείας.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑΝ

ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

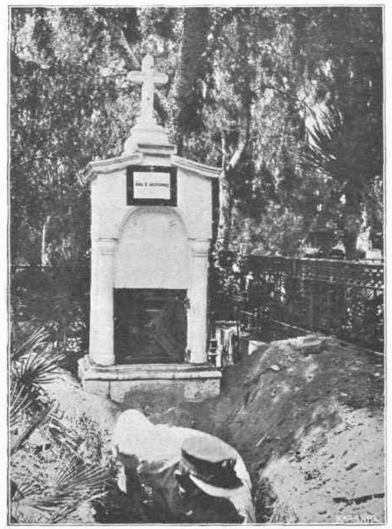

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗ
[ἐν ᾧ ἐτάφη ὁ Θ. Π. Δηλιγιάννης]

Ὅταν ἐτάφη ὁ Δηλιγιάννης εἶχε πλέον ἐπέλθει ἡ νὺξ καὶ ἐν τῇ σπουδῇ των οἱ νεκροθάπται ἐλησμόνησαν νὰ διανοίξουν τὸ μετάλλινον κιβώτιον, ἐν ᾧ περιείχετο ὁ νεκρός, ἵνα εἰσέλθῃ ἀτμοσφαιρικὸς ἀὴρ καὶ προκληθῇ οὕτω ἡ σῆψις. Ἐκ τούτου παρέστη ἀνάγκη τὴν ἑπομένην νὰ ἐξαγάγουν καὶ αὖθις τὸ φέρετρον διὰ νὰ ἀνοίξουν τὴν μεταλλίνην θήκην. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐτοποθέτησαν ἐντὸς τοῦ φερέτρου καὶ τὰ σπλάγχνα τοῦ νεκροῦ, ἅτινα εἶχον ἀφαιρέσει κατὰ τὴν ταρίχευσιν οἱ ἰατροί.

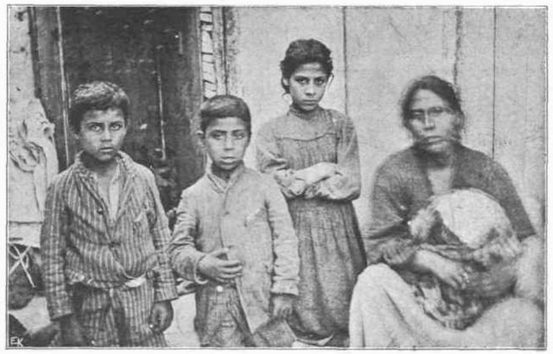

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΔΟΛΟΦΟΝΟΥ

Ἡ σύζυγος τοῦ δολοφόνου καὶ τὰ παιδιά του, γυμνά, πεινῶντα, ἀπορφανισθέντα, ὀλοφύρονται μέσα εἰς μίαν τρώγλην τῆς ὁδοῦ Ἀρείου Πάγου.

Χάρις εἰς τὸν ἰδιαίτερον γραμματέα τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας κ. Κυριακόπουλον ἐπετράτη εἰς τὸν συντάκτην τῆς «Εἰκονογραφημένης» νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἀστυνομικὸν κρατητήριον καὶ φωτογραφήσῃ τὸν δολοφόνον.

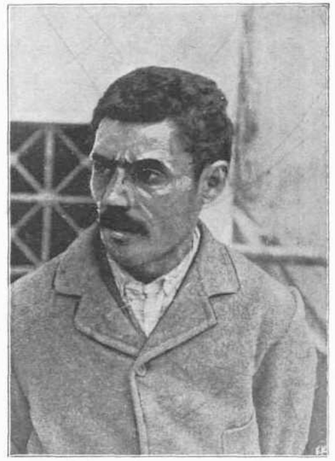

Ο ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ Α. ΜΙΧΕΛΑΚΟΣ Ἢ ΚΩΣΤΑΓΕΡΑΚΑΡΗΣ

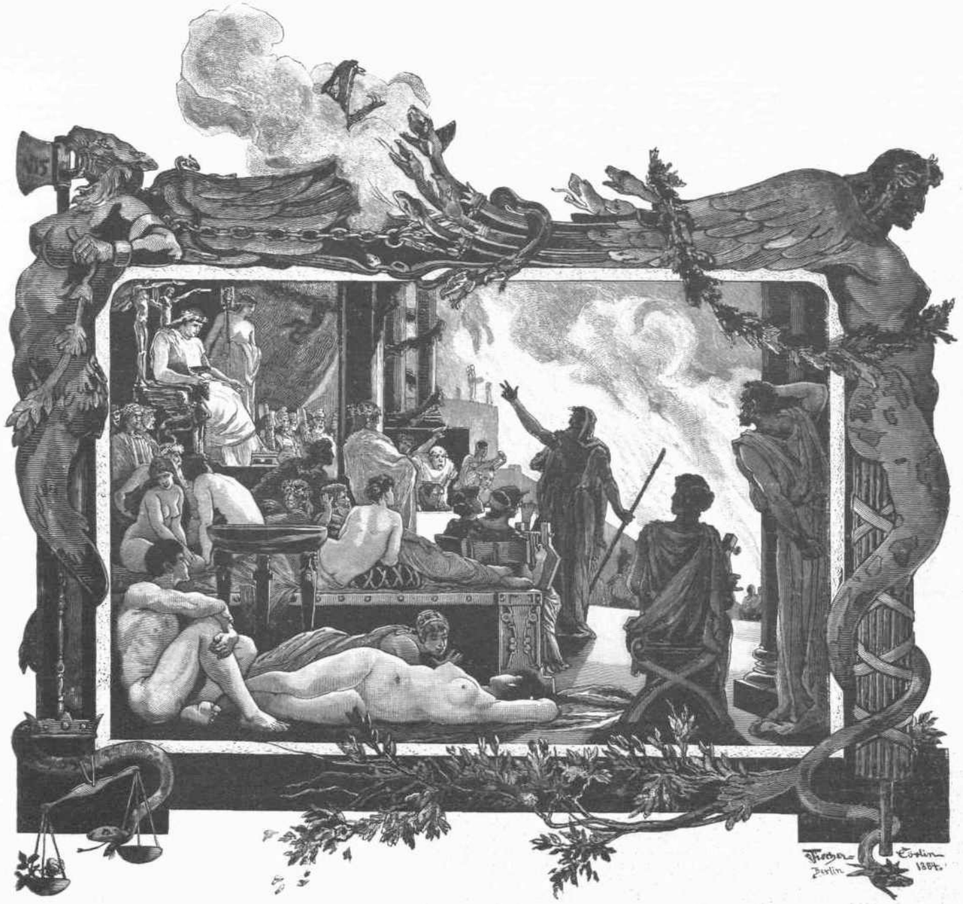

"QUO VADIS?,,

Εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος περατοῦται τὸ ἱστορικὸν διήγημα τοῦ Σιέγκεβιτς «Ἂς τὸν Ἀκολουθήσομεν». Τὸ διήγημα τοῦτο δὲν ἦτο ἐκ τῶν νεωτέρων ἔργων. Εἶχε μάλιστα δημοσιευθεῖ καὶ ἐν μεταφράσει εἰς ἐπιφυλλίδα ἐφημερίδος. Καὶ ἐν τούτοις ἦτο σχεδὸν πάντῃ ἄγνωστον. Τοῦτο τοὐλάχιστον τείνουν ν' ἀποδείξουν αἱ ἐκ μέρους συνδρομητῶν τῆς «Εἰκονογραφημένης» ἀθρόαι συστάσεις ὅπως ἐκτυπωθῇ καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τομίδιον. Ἦρεσε δέ. Τὸ ἀποδεικνύουν καὶ τοῦτο αἱ συστάσεις τῶν συνδρομητῶν μας.

Ἤδη ἀρχόμεθα τῆς δημοσιεύσεως ἄλλου ἔργου τοῦ αὐτοῦ μεγάλου συγγραφέως, τοῦ περιφήμου «QUO VADIS?».

Δὲν εἶναι νέον καὶ τοῦτο. Ἐδημοσιεύθη ἐπίσης ἐν μεταφράσει εἰς τὴν γλῶσσάν μας ὑπὸ ἐφημερίδος. Ἐκυκλοφόρησεν ἐπίσης εἰς τὸν τόπον μας ἡ γαλλικὴ ἔκδοσις. Καὶ ἐν τούτοις ζητεῖται ἀθρόως μία ἑλληνικὴ μετάφρασις αὐτοῦ, ἐπιμελής, ἀρτία, γλαφυρά.

Τοιαύτην μετάφρασιν τοῦ θαυμασίου ἔργου θὰ παράσχῃ ἡ «Εἰκονογραφημένη» εἰς τοὺς ἀναγνώσας αὐτῆς, μὲ τὰς εἰκόνας τῆς πρωτοτύπου πολυτελοῦς ἐκδόσεως, ἀντίτυπον τῆς ὁποίας ἐπρομηθεύθημεν ἐπίτηδες διὰ τὴν ἀντιγραφὴν τῶν εἰκόνων.

Ὅταν τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθη τὸ «Quo Vadis?» συνετάραξε κυριολεκτικῶς τὸν πεπολιτισμένον κόσμον. Μετεφράσθη ἀμέσως εἰς εἴκοσι γλώσσας καὶ διαλέκτους καὶ ἐγένοντο ἀνάρασται τὰ ἀντίτυπα.

Εἶναι τὸ ἐξοχώτερον ἔργον τοῦ Ἐρρίκου Σιέγκεβιτς καὶ τῆς συγχρόνου Πολωνικῆς Φιλολογίας. Εἶναι μία ἐποποιία τοῦ ἀρτιγενοῦς Χριστιανισμοῦ. Ὁ τίτλος του «Quo Vadis?» ἔχει ληφθεῖ ἀπὸ τὴν γνωστὴν θρησκευτικὴν παράδοσιν. Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος ἀφοῦ ἐδίδαξε τὸν Χριστιανισμὸν ἐν Ρώμῃ καὶ ἐμύησε καὶ ἐκατήχησε καὶ ἐγοήτευσε καὶ ἐφανάτισε τὸν ὄχλον τῆς Ρώμης καὶ εὐγενεῖς καὶ πατρικίους, φεύγων τοὺς κατὰ τῶν νεοφωτίστων ἤδη χριστιανῶν διωγμούς, τὴν πανωλεθρίαν, ἀποφασίζει νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν θεοστυγῆ μητρόπολιν, τὴν ὁποίαν ὁ αἱμοβόρος Νέρων ἔπνιγεν εἰς τὸ ἄθῶον αἷμα τῶν χριστιανῶν. Αἴφνης ἔξω τῆς πόλεως ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀππίεννης, συναντᾷ τὸν Σωτῆρα.

Ἦτο ἓν θεῖον ὅραμα! Ὁ Κύριος μέσῳ μιᾶς φωτονεφέλης ἔφερε τὸν Σταυρόν Του. Ὁ γέρων μαθητὴς σκοτίζεται εἰς τὴν φωταύγειαν καὶ πίπτει πρηνὴς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους προσκυνῶν τὸν Διδάσκαλον.

— Ποῦ πηγαίνεις, Κύριε; ἐρωτᾷ ὁ Ἀπόστολος τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

— Quo Vadis, Domine?

— Ἀφοῦ, ἀπαντᾷ ὁ Θεός, ἐγκαταλείπεις τὸν Λαόν Μου, πηγαίνω εἰς Ρώμην, διὰ νὰ σταυρωθῶ ἄλλην μίαν φοράν.

Ὁ Ἀπόστολος ἀντιληφθεὶς τὴν πικρὰν ταύτην παρατήρησιν ἐπιστρέφει εἰς Ρώμην διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον του, συλλαμβάνεται, καὶ καθηλοῦται ἐπὶ τοῦ Μαρτυρικοῦ Συμβόλου, ἐφ' οὗ καὶ ὁ Κύριος ἐξέπνευσε. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀπεκεφαλίζετο καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὁ ἐκ Ταρσοῦ ἐξωθι τῆς Ρώμης.

Ἡ στυγερὰ αὐτὴ τραγῳδία τῶν διωγμῶν, τῶν βασανιστηρίων, τῶν ἀνθρωπομαχιῶν, τῶν σφαγῶν, τῶν σταυρώσεων, τῶν δηώσεων, τῶν δημεύσεων ἐξελίσσεται εἰς σελίδας πλήρεις ζωῆς καὶ δυνάμεως.

*

Ἀρχίζει ἐν Ρώμῃ μὲ ἕνα ἔρωτα νεαροῦ Ρωμαίου εὐγενοῦς καὶ πολεμιστοῦ πρὸς μίαν Λιγύαν παρθένον, θυγατέρα τοῦ βασιλέως τῶν Λιγύων, δούλην ὅμως μετὰ τὴν ἧτταν τῶν ὁμοφύλων της, ἀνατραφείσαν παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ ἄλλου Ρωμαίου στρατιώτου εὐγενοῦς, τοῦ Αὔλου Πλαυτίου, ὅπου ἐμυήθη τὸν Χριστιανισμόν.

Ὁ Μάρκος Βινίκιος ἐξομολογεῖται τὸν διάπυρον ἔρωτά του εἰς τὸν θεῖον του Πετρώνιον, Ρωμαῖον μεγιστᾶνα καὶ εὐνοούμενον τοῦ Καίσαρος. Τὴν εἶχε γνωρίσῃ παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ Αὔλου, ὅταν πολεμῶν μὲ τοὺς λεγεῶνας ἐν Ἀσίᾳ καὶ τραυματισθεὶς κατὰ τὸν καρπὸν ἐθεραπεύετο παρ' αὐτῷ. Τὴν ἑπομένην κατὰ παράκλησιν τοῦ Πετρωνίου ὁ Καῖσαρ στέλλει ἕνα Κεντηρίωνα μετὰ κουστωδίας εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Αὔλου καὶ ἀπάγουν τὴν νεαρὰν βασιλόπαιδα εἰς τὸ ἀνάκτορον, ὁπόθεν θὰ ὁδηγεῖτο εἰς τοῦ Βινικίου. Ἐπακολουθεῖ συμπόσιον ἐν τῷ ἀνακτόρῳ, ἐκ τῶν γνωστῶν ὀργίων τοῦ Νέρωνος. Παρίσταται καὶ ἡ αἰδήμων παρθένος πνιγομένη ἀπὸ τὴν αἰσχύνην, παρίσταται δὲ καὶ ὁ Βινίκιος. Ἡ κόρη συσπειροῦται παρ' αὐτῷ ζητοῦσα προστασίαν καὶ ἐκεῖνος εἰς στιγμὴν βακχείας, κορυφωθείσης, προσκολλᾷ τὰ χείλη του ἐπὶ τῆς ἀσπίλου παρειᾶς της. Ἀλλ' αἴφνης μία στιβαρὰ χεὶρ τὸν ἀπωθεῖ καὶ ἁρπάζει τὴν λιποψυχοῦσαν κόρην.

Ὁ Οὔρσος, ὁ ἔμπιστος δοῦλος τοῦ πατρός της, τὴν ὁδηγεῖ εἰς τὸ διαμέρισμα τῆς Ἀκτῆς, ἀπελευθέρου τοῦ Νέρωνος, ἥτις εἶχεν αἰσθανθεῖ συμπάθειαν πρὸς αὐτήν.

Ἡ κόρη θέλει νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν στέγην αὐτὴν τῆς ἀτιμίας καὶ παρα-

καλεῖ τὴν Ἀκτὴν νὰ τὴν διευκολύνῃ, διὰ νὰ καταφύγῃ εἰς τοῦ Αὔλου. Ἡ Ἀκτὴ τῆς ὑποδεικνύει ὅτι εἶναι ἀναφελὲς διότι θὰ ἀπαχθῇ ἐκ νέου θὰ ἐκθέσῃ δὲ εἰς κίνδυνον καὶ τὸν γηραιὸν πολεμιστήν. Ἀλλ' αἴφνης ἰδοὺ ἡ Αὐτοκράτειρα ἐπιστρέφουσα ἐκ τοῦ κήπου μετὰ τῆς συνοδείας τῶν δούλων καὶ τοῦ ἀρτιγενοῦς θηγατρίου της, ὅτερ ἐκράτει εὔρωστος αἰθοπίς. Ἡ Αὐγούστα θαμβοῦται πρὸ τοῦ κάλλους τῆς κόρης καὶ μανθάνουσα τὰ κατ' αὐτήν, ἀποφασίζει νὰ τὴν παραδώσῃ εἰς τὸν Βινίκιον, φοβουμένη μὴ μένουσα ἐν τῷ ἀνακτόρῳ ἐλκύσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Νέρωνος.

Πράγματι τὸ ἑσπέρας μία συνοδεία τὴν παρέλαβε διὰ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ Βινικίου, ὅστις ἀνέμενεν αὐτὴν μετὰ τοῦ Πετρωνίου εἰς συμπόσιον. Ἀλλὰ μόλις τὸ φορεῖον εἶχεν ὁδηγηθεῖ ἐκτὸς τῆς πόλεως, οἱ φορεῖς καὶ οἱ συνοδοὶ ἀνατρέπονται καὶ ὁ Οὔρσος ἀπάγει ἡμιλιπόθυμον τὴν κόρην τοῦ Αὐθέντου του.

Ὁ Βινίκιος μένει κατάπληκτος καὶ ἀρχίζει νὰ τὴν ἀναζητῇ μάτην ἀνὰ τὴν Ρώμην. Ἀναστατώνεται ἡ μητρόπολις, αἱ θύραι φρουροῦνται. Αἴφνης εἰς ἀλήτης, αὐτοκαλούμενος στωϊκὸς φιλόσοφος, ὁ Χίλων, ἀναλαμβάνει νὰ τὴν εὕρῃ. Καὶ ἐρευνᾷ, ἐρευνᾷ, εἰσδύει εἰς τὴν γῆν, ἀνακαλύπτει τὰ ἄδυτα τῶν νεοφωτίστων, τὰς κατακόμβας τοῦ κρύπτας των, ὑποκρινόμενος τὸν χριστιανόν, καὶ ἀνευρίσκει τὸ κρησφύγετον τῆς κόρης.

*

Ὁ Βινίκιος παραλαμβάνει τὸν Κρότωνα, τὸν φοβερὸν καὶ τρομερὸν ἀθλητὴν τοῦ Νέρωνος καὶ τὸν Χίλωνα, εἰσδύουν εἰς τὴν κατακόμβην ὅπου ὁ Χίλων εἶχε διακρίνει τὴν Λιγύαν καὶ ἀκούουν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, ὁμιλοῦντος περὶ Ἀγάπης. Περὶ Ἀγάπης καὶ μόνον Ἀγάπης. Ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον, πρὸς τὸν ἐχθρόν. Ὁ Βινίκιος ἐκπλήσσεται ἀκούων διδασκομένην τὴν νέαν θρησκείαν.

Παρακολουθοῦν τὸν Ἀπόστολον συνοδευόμενον ὑπὸ τῆς Λυγίης τοῦ Οὔρσου καὶ ἄλλων νεοφωτίστων, μετὰ πολλῶν προφυλάξεων προχωρούντων. Εἰσέρχονται ἐκεῖνοι ἐντὸς μιᾶς παλαιᾶς οἰκίας, ὁ Βινίκιος κατοπτεύει τὸ ἐσωτερικόν, καὶ ὁ Κρότων ἀναλαμβάνει νὰ στραγγαλίσῃ τὸν Οὔρσον χωροῦντα ἀνύποπτον πρὸς τὴν κρήνην τῆς αὐλῆς. Ὁ ἀθλητὴς ἐφορμᾷ ἐκ τῆς σκιᾶς καὶ ἡ εὐγενὴς Ρωμαῖος εἰσδύει εἰς τὸ ἐσωτερικόν, εὑρίσκει τὴν κόρην, τὴν ἁρπάζει καὶ ρίπτεται εἰς τὸν διάδρομον. Ἀλλ' αἴφνης συναντᾷ τὸν Οὔρσον κρατοῦντα νεκρὸν καὶ αἱματόβρεκτον τὸν Κρότωνα. Χάνει ἀπὸ τὰς χεῖράς του τὸ πολύτιμον φορτίον καὶ χάνει καὶ τὰς αἰσθήσεις.

Ὅταν συνῆλθε εὑρέθη ἐντὸς σκοτεινοῦ δωματίου πυρέσσων καὶ νοσηλευόμενος. Ὁ Οὔρσος καὶ ἡ νεαρὰ Χριστιανὴ τὸν περιεποιοῦντο.

— Φονεύσατέ με! λέγει.

Ἀλλ' ἀντὶ νὰ τὸν φονεύσουν οἱ χριστιανοὶ τὸν θεραπεύουν. Ὁ τραυματίας ἐνθυμεῖται τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου — Ἀγάπην πρὸς τὸν ἐχθρὸν — καταπλήσσεται, θαυμάζει, ἀντιλαμβάνεται τὸ ὕψος τῆς νέας θρησκείας, καὶ σχεδὸν γίνεται Χριστιανός. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς νοσηλείας του αἰσθάνεται ἄλλο εἶδος ἀγάπης πρὸς τὴν κόρην, ἀγάπης ἰδανικῆς, βαθείας. Τὴν ζητεῖ εἰς γάμον, εἰδοποιεῖ τὸν θεῖον του, εἰδοποιεῖ τὸν Χίλωνα νὰ παύσῃ κατασκοπεύων τοὺς Χριστιανοὺς καὶ διαδίδει ὅτι αὐτὸς ἐφόνευσε τὸν Κρότωνα διὰ νὰ ἀποσοβήσῃ πάντα κίνδυνον ἀπὸ τῶν Χριστιανῶν. Ἔπειτα μόλις ἠδυνήθη νὰ ἐξέλθῃ σπεύδει μετὰ τῆς λοιπῆς συνοδείας τοῦ Αὐτοκράτορος εἰς Ἄντιον. Καὶ ἐνῷ ὠργίαζεν ἡ Αὐλὴ φθάνουν ἄγγελοι ἐκ Ρώμης ἀγγέλλοντες ὅτι ἡ μητρόπολις καίεται.

Πραιτωριανοὶ κατὰ διαταγὴν τοῦ αὐτοκράτορος εἶχον θέσει τὸ πῦρ.

Ὁ Βινίκιος σπεύδει εἰς Ρώμην διὰ νὰ σώσῃ τὴν μνηστήν του. Καὶ σπεύδει καὶ ὁ Νέρων διὰ νὰ θαυμάσῃ τὸ θέαμα. Ἡ Ρώμη φλέγεται. Ὁ Βινίκιος εἰσδύει εἰς τὰς στενωπούς, μέσα εἰς τὰς φλόγας καὶ τὸν καπνόν, πνίγεται, ἀσφυκτιᾷ καὶ λιποθυμεῖ. Δύω Χριστιανοὶ τὸν σηκώνουν καὶ τὸν μεταφέρουν μακρὰν τοῦ πυρός. Ἀνευρίσκει τὸν Ἀπόστολον, κατόπιν τὴν Λιγύαν καὶ ὁ Πέτρος τὸν βαπτίζει ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μέσῳ βαθείας ἐκστάσεως, μεθ' ὃ ἀνταλλάσσουν τὰς διαχυτικωτέρας περιπτύξεις ὁ Βινίκιος καὶ ἡ Λιγύα.

*

Ἀλλ' ἡ Ρώμη καίεται παραδεδομένη εἰς τὸ πῦρ καὶ ὁ ὄχλος, γυμνωθείς, ἄνευ στέγης, πεινῶν, ἐξανίσταται, ἐνῷ ὁ Καῖσαρ ἀπὸ τοῦ μεγάλου ὑδραγωγείου ἀπαγγέλει στίχους θαυμάζων τὸ ἀγρίως μεγαλοπρεπὲς θέαμα.

— Θάνατος εἰς τὸν μητραλοίαν! φωνάζουν οἱ Ρωμαῖοι.

— Θάνατος εἰς τὸν πατροκτόνον!

— Θάνατος εἰς τὸν ἐμπρηστήν!

— Οἱ χριστιανοὶ ἔθεσαν τὸ πῦρ· φωνάζουν οἱ αὐλικοὶ καὶ οἱ Πραιτωριανοί. Θάνατος εἰς τοὺς ἐμπρηστάς!

Ὁ Νέρων σπεύδει νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς συμβουλῆς ταύτης.

Αἱ εἰρκταὶ καὶ τὰ ἀνήλια ὑπόγεια πληροῦνται. Λοιμὸς ἀπειλεῖται. Ἀσφυκτιῶσιν οἱ ἔγκλειστοι ἀλλὰ ψάλλουν καὶ ὑμνοῦν τὸν Θεόν. Ὁ Βινίκιος τρέχει εἰς τοῦ θείου του διὰ νὰ σώσῃ τοὺς ὁμοθρήσκους του ἀλλ' ὁ Πετρώνιος εἶναι πλέον ὑπὸ δυσμένειαν. Ἡ Λιγύα, ὁ Ἀπόστολος, ὁ Οὔρσος ἔχουσιν ἐξαφανισθῇ. Ἡ μνηστή του φθίνει εἰς μίαν ἀνήλιον εἰρκτὴν πυρέσσουσα.

— Εἰς τὰ θηρία τοὺς Χριστιανούς! φωνάζει ὁ ὄχλος.

Τὸ Σίρκο πληροῦται. Οἱ Ρωμαῖοι, αἱμοχαρεῖς, τρέχουν νὰ ἀπολαύσουν. Οἱ Γκλαντιατόρες. Ὁ στῖβος στιλοῦται μὲ αἷμα. Ἔπειτα ἡ σειρὰ τῶν θυμάτων. Ἀνοίγουν αἱ θύραι καὶ χιλιάδες Χριστιανῶν καλυμμένων μὲ δοράς θηρίων, ὠθοῦνται μαστιγούμενοι πρὸς τὸ μέσον τοῦ στίβου. Ἄλλη θύρα ἀνοίγεται καὶ ἀγέλη ἀγρίων κυνῶν εἰσορμᾷ. Οἱ Χριστιανοὶ συσπειροῦνται, γονατίζουν, καὶ ψάλλουν. Ἡ ψαλμῳδία ἀναθρώσκει πρὸς τὰ ἄνω.

—Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα!

Ὁ Καῖσαρ θεᾶται ἀπαθής. Οἱ ἄλλοι δυσανασχετοῦν διότι βραδύνει τὸ θέαμα. Φωνάζουν, ὀρύονται. Μία ἀγρία ὑλακὴ ἀκούεται καὶ οἱ κύνες ἐφορμοῦν κατὰ τῶν Χριστιανῶν καὶ τοὺς ξεσχίζουν. Ἐπακολουθοῦν ἄλλα μαρτύρια, ἄλλοι θάνατοι καὶ ὁ στῖβος τοῦ Σίρκου πλημμυρίζει ἀπὸ σάρκας καὶ αἷμα. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Βινίκιος πειρᾶται νὰ σώσῃ τὴν μνηστήν του, ἀλλ' ἀποτυγχάνει. Τὴν ἐπομένην ἄλλο θέαμα. Ἀνοίγεται μία θύρα. τοῦ Σίρκου καὶ ἐμφανίζεται ὁ Οὔρσος καταδικασμένος εἰς θάνατον. Ποίου εἴδους ὅμως; Ὅλοι ἦσαν περίεργοι. Ἄλλη θύρα κιγκλιδόφραχτος ἀνοίγεται καὶ εἰσορμᾷ τεράστιος ταῦρος. Ἐπάνω εἰς τὴν ράχιν του, γυμνή, ἀναίσθητος ἡ Χριστιανὴ παρθένος. Ὁ Βινίκιος ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τῶν αὐλικῶν συγκρατεῖ τὴν τελευταίαν πνοὴν καὶ ψιθυρίζει·

—Πιστεύω! Χριστὲ ἐν θαῦμα!

Τὸ ἀμφιθέατρον σιγᾷ. Ὁ Οὔρσος ὁρμᾷ κατὰ τοῦ ταύρου καὶ τὸν ἁρπάζει ἀπὸ τὰ κέρατα. Ζῶον καὶ κατάδικος ἐστάθησαν ἀκίνητοι μετὰ τὴν σύρραξιν. Οἱ χαλύβδινοι μυῶνες τοῦ Οὔρσου ἐδέσποσαν τοῦ ζώου. Σιγὰ σιγὰ ἠνάγκασε τὸν ταῦρον νὰ χαμηλώσῃ τὴν κεφαλήν. Ἔπειτα νὰ γονατίσῃ. Ἡ σιαγὼν τοῦ ζώου ἤγγισε τὸ χῶμα. Οἱ ὀφθαλμοί του σχεδὸν εἶχον ἐξορυχθῇ. Ἐξέβαλε τὴν γλῶσαν ἀσθμαίνον καὶ ἐκρημνίσθη μὲ τὴν ὀμοπλάτην στρεβλωμένην ὀπισθεν.

Τὸ Σίρκο φρενιτιᾷ καὶ χειροκροτεῖ καὶ ὀρύεται.

— Χάριν! χάριν!

Ὁ Καῖσαρ κοφεύει ἀλλὰ ἐξανίσταται ὁ ὄχλος.

— Χάριν! χάριν!

Ὁ Οὔρσος λύει τὸ θῦμα, καλύπτει μὲ ἓν ράκος τὴν γυμνότητά του καὶ προβαίνει πρὸς τὸν ἐξώστην τοῦ Αὐτοκράτορος, κρατῶν εἰς χεῖρας τὴν κατάδικον. Οἱ αὐλικοὶ συμβουλεύουν τὸν Νέρωνα νὰ δώσῃ χάριν. Ὁ Καῖσαρ φοβεῖται τὴν ἐξέγερσιν τοῦ ὄχλου, ἀλλ' ὁ ἀρχηγὸς τῶν σωματοφυλάκων τοῦ ὑπενθυμίζει ὅτι οἱ πραιτωριανοὶ εἶναι ἕτοιμοι.

Τέλος ὁ Καῖσαρ δίδει τὸ σημεῖον τῆς χάριτος καὶ τὸ πλῆθος ἐκρήγνυται εἰς ἰαχάς. Ὁ Βινίκιος καὶ ὁ Οὔρσος ὁδηγοῦν ἐπὶ φορείου εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πετρωνίου τὴν λιπόθυμον. Ἐκεῖ συνέρχεται, θεραπεύεται καὶ τὸ ζεῦγος, ἀφοῦ μάτην προσεπάθησε μετὰ τοῦ Οὔρσου νὰ παραλάβῃ καὶ τὸν Ἀπόστολον, καταφεύγει εἰς τὰς ἐν Σικελίᾳ γαῖας τοῦ Βινικίου.

Ἐπακολουθοῦν ἄλλα μαρτύρια. Θηριομαχίαι καὶ σταυρώσεις. Οἱ Χριστιανοὶ παλαίουν μὲ λέοντας, τίγρεις, παρδάλεις, ἄρκτους, ὑαίνας. Ἡ ἀγορὰ καὶ αἱ πλατεῖαι γεμίζουν ἀπὸ σταυρούς. Δάσος ὁλόκληρον. Ἐσταυρωμένοι δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Ὁ Γολγοθᾶς τῆς Θρησκείας. Πραιτωριανοὶ ἀλείφουν μὲ εὐφλέκτους ὕλας τὰ σώματα τῶν καταδίκων καὶ θέτουν πῦρ. Φλόγες λείχουν τοὺς πιστοὺς καὶ ἀναπηδοῦν καὶ γεμίζει τὸ διάστημα ἀπὸ τὸν καπνὸν καὶ τὴν κνίσσαν τῆς ἐψηνομένης σαρκός. Ὁ λιβανωτὸς τῆς θυσίας. Ὁ Τρόμος κυριαρχεῖ!

Σταυρώνεται ὁ Ἀπόστολος Πέτρος μετὰ τὸ θεῖον ὅραμά του, καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀποκεφαλίζεται καὶ ὁ Καῖσαρ φεύγει εἰς Ἑλλάδα. Ἀλλ' αἴφνης μέσῳ τῶν στίχων καὶ τῶν ὀργίων καὶ τῶν συμποσίων μανθάνει ὅτι ἐξεράγησαν ταραχαὶ ἐν Ρώμῃ. Ὁ Νέρων ἐπιστρέφει, ἀλλ' ὁ Γάλβας συνωμοτεῖ, ὁ στρατὸς στασιάζει καὶ ὁ Καῖσαρ ζητεῖ νὰ σωθῇ εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ ἀπελευθέρου του Φάωνος, ὅπου μανθάνων ὅτι κατεδικάσθη ὑπὸ τῆς Συγκλήτου πλήττει τὸ στέρνον του διὰ μαχαίρας.

Αὐτὸ ἐν συντομίᾳ τὸ νέον μυθυστόρημα τῆς «Εἰκονογραφημένης». Παρελαύνουν σελίδες μεγαλείου, λιτότητος, ἀφελείας, ἐρώτων, συμποσίων, ἐθίμων αὐλικῶν, καὶ θεαμάτων καὶ περιγραφῶν καὶ σελίδες αἵματος καὶ θρησκευτικοῦ κάλλους, ἐπιβολῆς, ἐξάρσεως, δυνάμεως καὶ ἐντάκτων ἀγρίων καὶ αἰσθημάτων ζωηρῶν καὶ βασιλεύει καὶ κυριαρχεῖ καὶ δεσπόζει τὴν θρησκείας ἡ ὑπόστασις.

Ὡραιότερον, ἠθικώτερον, ἐκλεκτότερον, μᾶλλον ἐπαγωγόν, μᾶλλον ἐνδιαφέρον, συγκινοῦν, ἐλκῦον, διδάσκον, μορφῶνον, ἠθικοποιοῦν, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ ἄλλο διὰ τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Εἰκονογραφημένης».

ΕΡΡΙΚΟΥ ΣΙΕΓΓΕΒΙΤΣ

ΑΣ ΤΟΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΩΜΕΝ!

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον)

Ὁ ὄχλος ἐξεπλάγη ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς Ρωμαίας ταύτης δεσποίνης, λατρευούσης ἕνα κατάδικον.

Ὁ Ναζαρηνὸς ἔστρεψε τὰ βλέμματά του πρὸς τὸ οἰκτίρμον πρόσωπόν της, καὶ τὰ χείλη του ἐκινήθησαν ὡς εὐλογοῦντα αὐτήν.

Ἡ Ἄντεια ἔπεσε πάλιν ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου της ἐν τῷ φορείῳ καὶ

Τὰ νέφη ἐκάλυψαν τὸν ἥλιον . . .

ἠσθάνθη ἐπιχειρούμενην ἐπὶ τὴν ψυχήν της θάλασσαν φωτός, ἀγαθότητος, εὐσπλαχνίας, πεποιθήσεως, ἐλπίδος καὶ εὐτυχίας. Ἐψιθύρισε πάλιν:

—Σὺ εἶσαι ἡ ἀλήθεια· καὶ ἐξερράγη πάλιν εἰς δάκρυα.

Ὁ Ναζωραῖος ἠλαύνετο ὡθούμενος εἰς τὰ ἔμπρός, πρὸς τὸν τόπον ἔνθα ἦσαν ἐμπεπηγμένοι οἱ ἱστοὶ τῶν σταυρῶν. Πάλιν ἠφανίσθη ἐκ τῶν βλεμμάτων τῆς Ἀντείας, ἀποκρυφθεὶς ὑπὸ τοῦ πλήθους. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἡ Ἄντεια εἶδε πάλιν τὸ πρόσωπόν Του καὶ τὸν ἀκάνθινον στέφανον. Οἱ στρατιῶται ἀπήλασαν τὰ συνωστιζόμενα πλήθη διὰ ῥάβδων καὶ ἠνάγκασαν αὐτὰ νὰ κενώσωσι τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς.

Ταχέως καθήλωσαν τοὺς δύο κακούργους εἰς τοὺς δυο ἄκρους σταυρούς. Ὁ τρίτος σταυρὸς ὁ μεσαῖος, εἶχεν εἰς τὴν κορυφήν του καρφωμένην λευκήν τινα δέλτον, τὴν ὁποίαν ὁ ἐγερθεὶς ἄνεμος ἐκίνει τῇδε κἀκεῖσε. Ἐπὶ τέλους οἱ στρατιῶται ἥρπασαν τὸν Ναζαρηνὸν καὶ ἤρχισαν νὰ τὸν ἐκδύωσιν. Ἔπειτα ἐκ τοῦ πλήθους ἠκούοντο διάφοροι κραυγαί.

— Βασιλεῦ, μὴ λιποψυχήσῃς. Βασιλεῦ, ποῦ εἶνε αἱ ἐλπίδες σου; Ὑπερασπίσου.

Ὁ ὄχλος ἐξερράγη εἰς γέλωτας, οἵτινες ἐπετάθησαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὁλόκληρος ὁ βράχος ἀντήχει ἐκ τοῦ γενικοῦ θορύβου.

Εἷς στρατιώτης ἐξήπλωσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸν Ναζαρηνὸν διὰ νὰ καρφώσῃ τὰς χεῖρας Του εἰς τὴν ὁριζοντίαν κεραίαν τοῦ σταυροῦ, ἥτις ἔμελλε κατόπιν νὰ ὑψωθῇ ἐπὶ τοῦ καθέτου ἱστοῦ.

Αἴφνης πλησίον τῆς Ἀντείας ἀνήρ τις μὲ λευκὰ ἐνδύματατα ἔπεσε χαμαὶ καὶ χύσας χῶμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ἐρώναξε μὲ ὀξυτάτην σπαρακτικὴν κραυγήν.

—Ἐγὼ ἤμουν λεπρὸς καὶ μὲ ἰάτρευσε. Τώρα τὸν σταυρώνουν!

Τῆς Ἀντείας τὸ πρόσωπον ἦτο λευκὸν ὡς πανίον.

—Τὸν ἰάτρευσε! Ἀκούεις τί λέγει, Γάϊε; εἶπε.

—Θέλεις νὰ ἐπιστρέψῃς; τὴν ἠρώτησεν ὁ Κίννας ἔμφοβος.

—Ὄχι! θέλω νὰ μείνω ἐδῶ, νὰ μείνω ἐδῶ.

Τώρα μία ἀγρία, ἄπειρος ἀπελπισία κατέλαβεν ὡς τυφὼν τὴν ψυχὴν τοῦ Κίννα καὶ ἔκαμψεν αὐτὸν ὡς κάλαμον. Ἐσυλλογίσθη ὅτι δὲν ἐκάλεσε τὸν Ναζαρηνὸν νὰ ἰατρεύσῃ τὴν Ἀντειαν!...

Ὁ ἄχαρις κρότος τοῦ σιδήρου τύπτοντος τὸν σίδηρον ἀντήχει. Οἱ στρατιῶται ἤρχισαν νὰ καρφώνουν τοὺς ἥλους. Μετ' ὀλίγον ὁ κρότος ἐγίνετο ἰσχυρότερος καὶ ὀξύτερος. Οἱ ἥλοι διατρυπήσαντες τὰς χεῖράς του ἐκαρφώνοντο ἤδη εἰς τὸ ξύλον.

Ὁ ὄχλος ἐσίγησε πάλιν, ἵνα μὴ διαφύγωσι τὴν ἀκοήν του οἱ στόνοι τοὺς ὁποίους πιθανότατα θὰ ἐξεβίαζον οἱ πόνοι ἐκ τῶν χειλέων τοῦ Ναζωραίου. Ἀλλ' οὗτος ἔμεινε σιωπηλὸς καὶ ἠκούετο μόνον ὁ μονότονος κρότος τοῦ σιδήρου τύπτοντος τὸν σίδηρον.

Ἐπὶ τέλους τὸ ἔργον ἐτελείωσεν Ἡ κεφαία, μὲ τὸ ἐπ' αὐτῆς καρφωμένον καὶ κρεμάμενον σῶμα, ὑψώθη ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ. Εἷς κεντηρίων ἐπιτηρῶν τὴν ἐκτέλεσιν ἔδιδε τὰς διαταγάς, καὶ τώρα διέταξε νὰ καρφώσουν καὶ τοὺς πόδας τοῦ Ναζωραίου.

Τὰ νέφη ἐκάλυψαν τὸν ἥλιον καὶ οἱ μεμακρυσμένοι λύκοι, οἵτινες ἕως τότε ἦσαν ὁρατοί, ἠφανίσθησαν. Ἡ ὁμίχλη ἐγίνετο ὁλονὲν πυκνοτέρα καθ' ὅσον οἱ ὄγκοι τῶν νεφελῶν συνεσωρεύοντο πρὸ τοῦ ἡλίου. Ὁ ἀὴρ ἦτο πνιγηρός, ὡς προερχόμενος ἐκ πυρωμένου κλιβάνου.

Αἴφνης καὶ τὸ ὀλίγον, ἀμυδρόν, φῶς τὸ ὁποῖον ὑπελείπετο, ἐξέλιπε καὶ αὐτό, καὶ τὰ κατάμαυρα σύννεφα ἐκυλίοντο ὡς γιγαντώδη κύματα ἀνὰ τοὺς λόφους καὶ τὴν πόλιν. Ὁ ἄνεμος ἤρχισε νὰ πνέῃ σφοδρός. Ὁ κόσμος ἦτο πλήρης ἀνησυχίας.

—Ἂς ἐπιστρέψωμεν· εἶπεν ὁ Κίννας.

—Θέλω νὰ τὸν ἰδῶ ἀκόμη, ἀκόμη περισσότερον· ἀπήντησεν ἡ Ἄντεια.

Τὸ σκότος ἐκάλυψε τὰ κρεμάμενα σώματα καὶ ὁ Κίννας μετέβη ὁμοῦ μὲ τὸ φορεῖον τῆς Ἀντείας πλησίον τοῦ τόπου τῆς βασάνου. Ἀπεῖχον ὀλίγα μόνον βήματα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. Ἐπὶ τοῦ μαύρου ξύλου τὸ Σῶμα τοῦ Ἐσταυρωμένου ἐφαίνετο ὡς διαλαμπόμενον ὑπὸ τοῦ ἀργυροχρόου φωτὸς τῆς σελήνης.

Τὸ στῆθός Του ὠγκοῦτο καὶ κατέπιπτεν, ἀλλ' ἡ κεφαλή Του καὶ τὰ βλέμματά Του ἦσαν ἐστραμμένα πρὸς τὸν οὐρανόν.

Ὑπόκωφός τις ψίθυρος ἠκούετο ἐκ τοῦ βάθους τῶν νεφῶν. Ἡ βροντὴ ἠγείρετο, ἐκρότει ὁλονὲν ἰσχυρότερον καὶ τέλος μετὰ φοβεροῦ πατάγου ἐκυλίετο ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμάς, εἶτα πάλιν ὡσεὶ χανομένη εἰς τὰς ἀβύσσους τοῦ Ἀπείρου ἐγίνετο ὁλονὲν ἀσθενεστέρα, καὶ εἶτα πάλιν ἐνισχύετο ὁλονὲν περισσότερον, καὶ ἐπὶ τέλους ἐξέσπα εἰς τόσαρ φοβερὸν πάταγον ὥστε ἡ Γῆ ἐσείετο ἐκ θεμελίων. Κεραυνοὶ διέσχιζον τὸν νεφελώδη οὐρανὸν καὶ εἶτα πάλιν τὸ σκότος ἐπανήρχετο. Πλησίον τοῦ φορείου γυναῖκές τινες ἔκλαιον μετὰ λιγμῶν. Ἐκ τῶν πέριξ λόφων ἠκούοντο μεμονωμέναι κραυγαὶ ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι εἶχον χάσει τὸν δρόμον των.

—Ἡ Γῆ ἐσείσθη! ἐφώναζόν τινες εἰς τὸ σκότος.

Αἱ ἀστραπαὶ διέσχιζον πάλιν τὸν οὐρανὸν καὶ διὰ τῶν σχισμῶν ἐφαίνοντο ὡσεὶ γιγαντιαῖαι μορφαὶ κινούμεναι . . .

—Ἡ Γῆ ἐσείσθη· ἐφώναζον.

Τινὲς ἔτρεχον. Ἄλλοι ὑπὸ τοῦ φόβου δεσμευόμενοι ἔμενον ἀκίνητοι εἰς τὴν θέσιν των, ὡς ἐμβρόντητοι. Τὸ σκότος ἦτο ἤδη πυκνότατον.

Ἡ πικραμένη Μήτηρ.

Αἴφνης ὁ πυκνὸς πέπλος τῶν σκοτεινῶν νεφελῶν, αἵτινες ἐκάλυπτον τὸν οὐρανόν, ἐσχίσθη καὶ διὰ τῆς ρωγμῆς ἐχύθησαν ὡς ρεύματα αἱ δέσμαι τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων καὶ ἔπεσαν κατ' εὐθεῖαν ἐπὶ τῶν σταυρῶν. Τὸ πρόσωπον τοῦ Ναζωραίου, ὠχρὸν ὡς κηρός, ἦτο κεκλιμένον πρὸς τὸ στῆθος· οἱ ὀφθαλμοί Του ἦσαν κλειστοί. Τὰ μάτια Του λευκὰ ὡς ὀθόνη.

[Ἕπεται τὸ τέλος].

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΛΑ

ΟΥΡΑΝΙΑ ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΥ

Εἰς τὰ ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ ἐκδιδόμενα περιοδικά, εἰς ἃ γίνεται μνεία τῶν διεθνοῦς φήμης προσώπων, ἅτινα. εἴτε διότι ἀπολύτως ἐξυπηρέτησαν τὴν κοινωνίαν, εἴτε διότι ὡς ἐκ τῆς ἠθικῆς ἐπιδράσεως, συνδέονται μετ' αὐτῆς ἀδιαλείπτως, ἐγένετο τὸ πρῶτον ἤδη εὐφημοτάτη μνεία τοῦ ὀνόματος Ἑλληνίδος, τῆς κυρίας Οὐρανίας Ζαβιτσιάνου τὸ γένος Σδρίνι.

Εἰ καὶ τὴν βάσιν τῶν ἔργων τούτων ἀποτελεῖ ἡ τῶν προσώπων βιογραφία, καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀρχαιότητος ἐξέλιξις τῶν γνωστοτέρων Εὐρωπαϊκῶν οἰκογενειῶν, ἐν τούτοις δὲν δύναται νὰ διαλάθῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου ἡ ἔξαρσις τῶν ἐξαιρετικῶν ἐκείνων χαρακτήρων, οἵτινες προσδίδουσι τὴν προσιδιάζουσαν τῷ προσώπῳ ἀτομικὴν ἀξίαν, καὶ ἐν τούτῳ ἔγκειται καὶ τῶν περιοδικῶν τούτων ἡ ἀξία καθότι ἐν τῇ ἀφηγήσει τῆς ἱστορίας τῆς οἰκογενείας εὑρίσκεται τὸ ἀληθὲς κριτήριον τοῦ προσώπου γνώρισμα ἐκ τῆς δημοσιεύσεως δὲ τῶν ὀνομάτων τῆς ἱστορίας τῶν οἰκογενειῶν, τῆς τοπικῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν προσώπων δράσεως, τῆς ἀτομικῆς ἀξίας τούτων πάντων, διεθνὴς διὰ τῶν περιοδικῶν τούτων διαφημιζομένων γεννᾶται ἡ εὐγενὴς μεταξὺ τῶν προσώπων ἅμιλλα ἀποτελεῖται δ' ἴδιος κύκλος προσώπων, ἅτινα αἱ κοινωνίαι τῶν ἐθνῶν κατὰ συνθήκην ἀναγνωρίζουσι.

Τὸ ἡμέτερον περιοδικὸν ἤθελεν ὑστερήσει ἂν μετὰ τὰς ἐν τοῖς περιοδικοῖς τῆς Ἑσπερίας γενομένας δημοσιεύσεις δὲν ἐποιεῖτο μνείαν περί τινων βιογραφικῶν σημειώσεων τῆς ἐριτίμου κυρίας Οὐρανίας Ζαβιτσιάνου, ἧς τὴν εἰκόνα δημοσιεύομεν. Ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ἐριτίμου ταύτης κυρίας διακρίνει τις ἐκ πρώτης ὄψεως φύσιν εὐγενῆ πλουτιζομένην δι' ἐπιμελημένης ἐγκυκλοπαιδικῆς μορφώσεως καὶ φρονημάτων ὑψίστων. Ἀνήκουσα εἰς τὴν πατριαρχικὴν οἰκογένειαν τῶν Σδρίνι, ἧς τὸ ὄνομα πολλὰς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἑνετικῆς Δημοκρατίας καταλαμβάνει τὰς σελίδας, ἐνυμφεύθη τὸν ἐν Κερκύρᾳ ἔγκριτον ἰατροχειρουργὸν κ. Νικόδημον Ζαβιτσιάνον καὶ ἐγκατεστάθη αὐτόσε ἐκ Κεφαλληνίας, διὰ σειρᾶς δ' ὁλοκλήρου ἀγαθοεργιῶν ἤρξατο ν' ἀπασχολῇ σπουδαίως τὴν Κερκυραϊκὴν κοινωνίαν. Ὅτε ὁ σύζυγος αὐτῆς διετέλει διευθυντὴς τοῦ αὐτόσε ἀστικοῦ Νοσοκομείου καὶ τοῦ Ὀρφανοτροφείου ἡ ἐρίτιμος κυρία οὐ μόνον καθ' ἑκάστην εὑρίσκετο παρὰ τὴν κλίνην τῶν ἀσθενῶν παρηγοροῦσα διὰ τῶν γλυκυτέρων λέξεων τοὺς βαρέως ἀσθενοῦντας, ἀλλὰ διωργάνου εἰς ἐπίμετρον καὶ μεγάλας συναυλίας, πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῶν ἀποκλήρων τούτων τῆς Τύχης καὶ ἐν αἷς ἐπέδειξε τάλαντον ὄχι μόνον μουσικόν, ἀλλὰ καὶ δραματικῆς τέχνης. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ κοινὰ μεγάλα ἀτυχήματα δὲν ὑστέρησεν. Ἡ καταστροφὴ τῆς Μαρτινίκας προεκάλεσε τοιαύτην ἐνεργὸν δρᾶσιν ἐκ μέρους αὐτῆς πρὸς συλλογὴν ἐράνων, ὥστε ὁ ἐπὶ τῶν ἀποικιῶν Ὑπουργὸς τῆς Γαλλίας διεβίβασε τὴν εὐγνωμοσύνην του δι' ἀξιοσημειώτου ἐγγράφου. Ἐν τῷ ἀτυχεῖ ἡμῶν πολέμῳ ἀνεδείχθη μεταξὺ τῶν πρώτων τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Κυριῶν σπουδαιοτάτην παρασχοῦσα τότε τὴν συνδρομήν. Ἐν τῇ συλλογῇ ἐράνων πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ κενοταφίου τοῦ Μουσουργοῦ Βέρδη ἀνεδείχθη οὐ μόνον ἔκτακτος ἰδιοφυΐα πρὸς διοργάνωσιν συναυλίας μεγάλης, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἐξιδιασμένη ἱκανότης προκαλέσασα ἀμέριστον τὸν ἔπαινον τοῦ Ἰταλικοῦ τύπου. Ἐν γένει δ' ὁ πλοῦτος τῶν ἠθικῶν ἰδιοτήτων τῆς κυρίας ταύτης εἶναι τοιοῦτος, ὥστε πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται ἐκ μέρους χαρακτῆρος πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἀπολύτως καλοῦ, πρὸς ἐπίτευξν πάσης φιλανθρωπίας ἐν αὐτῷ ὑπερέχει. Ἀλλὰ καὶ εἰς δημοσιογραφικὰς συνεντεύξεις ὅτε τὸ πρῶτον ἀνεκινήθη τὸ περὶ χειραφετήσεως τῆς γυναικὸς ζήτημα, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον ἀτησχόλησε ἄλλοτε τὴν δημοσιογραφίαν ἐπέδειξε γνώσεις ἐμβριθεῖς· ἐν τῷ φύλλῳ μάλιστα τῆς Ἀκροπόλεως ὑπὸ χρονολογίαν 18 Νοεμβρίου 1894 ἐγράφη ὑπ' αὐτῆς ἀξία λόγου περὶ τοῦ ζητήματος τούτου μελέτη. Ἐν μέσῳ δὲ τῶν μελετῶν αὐτῆς καὶ τῶν ἀγαθοεργιῶν δὲν ἠμέλησε τὴν καλλιέργειαν τῆς γυμναστικῆς κατορθώσασα τῇ πρωτοβουλίᾳ αὐτῆς νὰ ἱδρυθῇ ἐν Κερκύρᾳ Φιλαθλητικὸς Σύλλογος Sport - Club. Ἐντεῦθεν ἡ διεύθυνσις τοῦ ἐν Ρώμῃ ἐκδιδομένου περιοδικοῦ «I nostri Comtemporanei» ἀναγνωρίσασα τὴν διάκρισιν, ἣν τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἔχει ἐν τοῖς ἡμετέροις συγχρόνοις, ἀνηγόρευσεν αὐτὴν προστάτιδα, protetrice, δημοσιεύσασα ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει σημειώσεις τινας τῆς βιογραφίας αὐτῆς καὶ ἰδίαν ἴδρυσεν αἴθουσαν μεγάλης βιβλιοθήκης φιλολογικῆς, εἰς ἣν ἐδόθη τὸ ὄνομα τῆς κυρίας ταύτης.

*

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐπανέλαβε τὴν πρὸ διετίας διακοπεῖσαν ἀνελλιπῆ ἔκδοσίν του ὁ «Ναυτίλος» ἡ ναυτικὴ καὶ ἐμπορικὴ ἐφημερίς, γεμάτη ἀπὸ μελέτας καὶ ἄρθρα εἰδικῶν, σχετικὰ μὲ ὅλα τὰ ἐμπορικὰ καὶ ναυτικὰ ζητήματα. Ἐκεῖνο ὅμως ὅπερ ἰδιαιτέρως θὰ κάμῃ ἐντύπωσιν εἶναι ἡ στήλη τῶν πληροφοριῶν τῶν σχετικῶν μὲ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν, κατάφορτος ἀπὸ νέα καὶ εἰδήσεις καὶ πληροφορίας πολυτίμους διὰ τοὺς ἐμπορευομένους, τοὺς ναυτιλλομένους, τοὺς ἐφοπλιστάς· ἓν ρεπορτὰζ χρησιμώτατον διὰ τὴν τάξιν αὐτήν, ὅπερ θὰ καταστήσῃ τὸν «Ναυτίλον» ἀπαραίτητον εἰς πάντα ἔμπορον καὶ ναυτικόν. Αὐτὸ τὸ φύλλον κομψοτυπούμενον καὶ τόσον ἐπιμελῶς συντασσόμενον ἔχει πολλὴν ζωὴν μέσα του καὶ πολὺ μέλλον. Ἀκριβῶς διότι πληροῖ ἓν κενόν.

*

Τί δὲ σᾶς λέγει ὁ «Ἰατρικὸς Μηνύτωρ», ἡ δεκαπενθήμερος ἐπιστημονικὴ ἐφημερὶς τοῦ ἰατροῦ κ. Σ. Ρόκου. Ἀπὸ προόδου εἰς πρόοδον καὶ ἀπὸ ἅλματος εἰς ἅλμα. Ἐπλήρωσε σπουδαιότατον κενὸν ἀφ' ἧς ἐξεδόθη καὶ προώδευσε καὶ ἐξηπλώθη καὶ ἐξαπλοῦται καὶ ἐξυπηρετεῖ σπουδαῖον σκοπόν. μεταδίδουσα τὸ φῶς τῆς ἐπιστήμης ἀπὸ τὸν ἔξω κόσμον, παρακολουθοῦσα τὰς προόδους της ἐκ τοῦ σύνεγγυς, τυπουμένη καθαρότατα, φιλοκάλως, μετ' εἰκόνων. Χωρὶς νὰ φανῇ ὑπερβολὴ καὶ χωρὶς νὰ τηρηθῇ καμμία συγκριτικὴ ἀναλογία, δύναταί τις νὰ εἴπῃ κατὰ κυριολεξίαν καὶ ἀπολύτως ὅτι ὁ «Ἰατρικὸς Μηνύτωρ» εἶναι ἐφάμιλλος μὲ τὰ καλήτερα εὐρωπαϊκὰ περιοδικὰ τοῦ εἴδους του. Ἂν μάλιστα γίνῃ σύγκρισις τῶν ὁρίων τοῦ ἐδάφους ἐκείνων καὶ τούτου, καταφανὴς εἶναι ἡ δυσαναλογία. Δὲν εἶναι πρόοδος αὐτὴ τοῦ τόπου μας;

*

ΜΙΧΑΗΛ ΤΥΠΑΛΔΟΣ

Ἀπό τινος φιλοξενοῦσιν αἱ Ἀθῆναι τὸν διακεκριμένον Ἕλληνα δραματικὸν ὀξύφωνον κ. Μιχαὴλ Τυπάλδον, μαθητὴν τοῦ διασήμου ἐν Νεαπόλει καθηγητοῦ τοῦ Ὠδείου Ἐδουάρδου Κορράδο.

Ὁ κ. Τυπάλδος ἔψαλε μὲ τὸν Ἑλληνικὸν Μελοδραματικὸν θίασον τὴν Μποὲμ καὶ Καβαλλερίαν Ρουστικάναν, καταγοητεύσας τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινόν, μὲ τὴν δύναμιν, τὴν εὐλυγισίαν καὶ τὴν τέχνην τῆς φωνῆς του.

Δυστυχῶς τὰ ἀτελῆ μέσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Μελοδράματος δὲν ἐπιτρέπουσιν εἰς αὐτὸ ν' ἀναβιβάσῃ τὴν Τραβιάταν, τοὺς Οὐγγενότους, τὴν Ἀΐδαν, τοὺς Παληάτσους καὶ τόσα ἄλλα ἔργα, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ κύριος Τυπάλδος δύναται νὰ δείξῃ ἔτι περισσότερον τὰ σπάνια αὐτοῦ πλεονεκτήματα.

*

"ΣΕΛΙΔΕΣ,,

Ἑνὸς περικόμψου τόμου ἐξ 130 σελίδων εἰκονογραφημένων, ἐπὶ χάρτου ἐκλεκτοῦ, τὴν προσεχῆ ἔκδοσιν ἀγγέλλει καλὸς συνάδελφος, ὁ κ. Δ. Ι. Καλογερόπουλος, ὁ διευθυντὴς τοῦ καλλιτεχνικοῦ περιοδικοῦ «Ἡ Πινακοθήκη».

Αἱ «Σελίδες» εἶναι σειρὰ νέων διηγημάτων τοῦ συναδέλφου, ὁ ὁποῖος κατέλαβεν ἀπὸ πολλοῦ θέσιν ζηλευτὴν μεταξὺ τῶν διηγηματογράφων. Τιμῶνται δρ. 2.

*

"AU CLAIR DE LA LUNE,,

«Εἰς τὸ φῶς τῆς Σελήνης» εἶναι ἡ νέα *μπαρκαρόλα* τὴν ὁποίαν ἔγραψεν ὁ κ. Τιμ. Ξανθόπουλος, ὁ περίφημος *ὀργανίστ* τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, διὰ κλειδοκύμβαλον. Οἱ ἀκούσαντες αὐτὴν ἐκτελουμένην ὑπ' αὐτοῦ τοῦ συνθέτου ὡμολόγησαν ὅτι εἶναι μία ἀληθὴς γοητεία. Ὁ ἐμπνευσμένος συνθέτης ἀφιέρωσε τὴν σύνθεσίν του εἰς τὴν Α. Β. Υ. τὴν Πριγκίπισσαν Ἑλένην καὶ ἡ Α. Υ. ἀφοῦ ἔπαιξε πρώτη τὴν νέαν σύνθεσίν του, ἐξέφρασε πρὸς αὐτὸν τὴν Ὑψηλὴν εὐαρέσκειάν Της ἀπευθύνασα αὐτῷ καὶ θερμοτάτην συγχαρητήριον ἐπιστολήν. Ἡ νέα μπαρκαρόλλα παίζεται τώρα εἰς ὅλας τὰς αἰθούσας τῆς ἐκλεκτῆς τάξεως καὶ ἰδίᾳ ἐν Κηφισσιᾷ.

*

ΠΩΣ ΜΑΣ ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ

Εἰς τὰς «Ἐντυπώσεις ἀπὸ ἕνα μῆνα» ὁ χρονογράφος τῆς «Εἰκονογραφημένης» ὁμιλεῖ περὶ τῆς προστασίας παρ' ἡμῖν τοῦ Περιοδικοῦ Τύπου ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως. Ἐν σχέσει μὲ αὐτὰ ἃς γνωσθῇ καὶ τοῦτο. Πρό τινος ἐν Ἰταλίᾳ ἐξεδόθη καλλιτεχνικὸν περιοδικὸν τοῦ τύπου τῆς «Εἰκονογραφημένης». Ὄχι μόνον τοῦ ἐδόθη ἅμα τῇ ἐκδόσει του γενναία ἐπιχορήγησις πρὸς ἐνίσχυσίν του, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ Βασίλισσα κατώρθωσε νὰ ἐκδοθῇ Β. Διάταγμα, δι' οὗ ὑποχρεοῦνται οἱ πρεσβευταὶ τῆς Ἰταλίας, οἱ πρόξενοι καὶ τὰ προσωπικά των νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταί του.

Παρ' ἡμῖν ὄχι μόνον τοιαύτης ἐνισχύσεως δὲν ἔτυχε κανὲν περιοδικόν, ὄχι μόνον δὲν εἰσήχθη, ὅπως παρὰ τῇ Διεθνεῖ Ταχυδρομικῇ Ἑνώσει, τὸ σύστημα τῆς ἐγγραφῆς συνδρομητῶν καὶ εἰσπράξεως ὑπὸ τῶν ταχυδρομικῶν γραφείων, ἀλλὰ καὶ καταδιώκονται τὰ περιοδικά.

Διότι διωγμὸς εἶναι ὅ,τι πλὴν ἄλλων συνέβη εἰς ἡμᾶς. Παρ' ὁμογενοῦς ἐν Μακεδονίᾳ μᾶς ἐστάλη ἡ φωτογραφία ἑνὸς θύματος τῶν βουλγαρικῶν ὠμοτήτων πρὸς δημοσίευσιν. Ἐστάλη διὰ τοῦ ὑπουργείου καὶ μᾶς εἰδοποίησαν νὰ στείλωμεν πρὸς παραλαβήν. Ἀλλὰ τὴν ἑπομένην ἡ φωτογραφία ἐκείνη ἐταξείδευε διὰ Παρισίους κατευθυνομένη εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Matin» πρὸς δημοσίευσιν, κατὰ διαταγὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ποῖος ἀρνεῖται ὅτι δὲν θὰ ἐξυπηρετεῖτο σκοπὸς διὰ τῆς δημοσιεύσεώς της ἐν τῷ παγκοσμίῳ φύλλῳ; Ἀλλὰ διὰ τίνα λόγον νὰ μὴ μᾶς δοθῇ ἡ ἀνήκουσα εἰς ἡμᾶς φωτογραφία, ἀντίτυπον δὲ αὐτῆς νὰ σταλῇ πρὸς τὴν «Matin»;

Θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἀναφέρῃ καὶ ἄλλα παραδείγματα τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐνισχύονται τὰ περιοδικὰ παρ' ἡμῖν. Νὰ ἀναφέρῃ τις τὸν κ. Σ. Σκουλούδην, τὸν κ. Ἀλ. Σκουζέν, τὸν φιλογενῆ κ. Γρ. Μαραολῆν κ.λ. ἐπιστρέψαντας τὴν «Εἰκονογραφημένην». Ἀλλὰ τάχα αἱ μεμονωμέναι αὗται περιπτώσεις ἰδιωτῶν ἦσαν ἱκαναὶ νὰ ἐπηρεάσουν τὴν οἰκονομικὴν εὐεξίαν τῆς «Εἰκονογραφημένης»;

Μήπως ἐσκέφθη ἡ κυβέρνησις νὰ εἰσαγάγῃ τὰ εἰς τοὺς δακτύλους τῆς μιᾶς χειρὸς μετρούμενα *περιοδικά μας* — ἔστω καὶ ἓν — εἰς τὰς δημοσίας βιβλιοθήκας; Εἰς τὰς τῶν σχολείων; Τῶν ὑπουργείων; Τῶν συνταγμάτων, τῶν θωρηκτῶν, τοῦ Ναυστάθμου; Ὅταν ἐξεδόθη ἡ «Εἰκονογραφημένη» εἶχεν εἰσαχθῇ ἀλλ' ἡ διάδοχος Κυβέρνησις δὲν ἀνεγνώρισε τὰς ἐγγραφάς. Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς ἔχει πίστωσιν πρὸς ἀγορὰν βιβλίων καὶ συγγραμμάτων καὶ ἐν τούτοις ἐξελιπαρεῖτο ἡ δωρεὰν πρὸς αὐτὴν ἀποστολὴ τῆς «Εἰκονογραφημένης».

Εἶναι λοιπὸν ἢ δὲν εἶναι ἐν διωγμῷ ὑπὸ τῆς Πολιτείας ὁ Περιοδικὸς Τύπος; Εὐτυχῶς μόνον ὑπὸ τῆς Πολιτείας. Ἡ ἀνεπίσημος Ἑλλάς, ἡ Ἑλλὰς ἡ Ἀθηναϊκή, ἡ ἐπαρχιακὴ καὶ ἡ ἔξω Ἑλλὰς ἐκθύμως ἔσπευσε νὰ συνδράμῃ τὸ ἔργον τῆς «Εἰκονογραφημένης».

Ἐν Ἀθήναις, Τυπογραφεῖον «Ἑστία» Κ. Μάϊσνερ καὶ Ν. Καργαδούρη — 4941.